

Noorse leesteksten niveau 2 deel 2

eddy waumans

Inleiding

In Niveau 2 worden alle woorden die niet in Alf Sommerfelt & Ingvald Marm's Norwegian. A book of Self-instruction in the Norwegian Bokmål, (Teach Yourself Books, de editie van 1967) voorkomen "letterlijk" vertaald: "dyrehagen" wordt dus "de dierentuin" en "sa" "zei". Woorden die er in het Noors en het Nederlands (ongeveer) hetzelfde uitzien en dezelfde betekenis hebben worden niet vertaald. Grammaticale informatie wordt niet gegeven.

Heiamysteriet

En mandag morgen i november **drar** Guttorm **fram** ei avis i **klasserommet**. Mens læreren er ute et øyeblikk, forteller han klassekameratene hva han har lest i avisa i **morges**¹. I en annonse er det **utlovt**² belønning for å **overnatte**¹ på **småbruket** Heia natt til 2.desember. Interesserte **bes møte opp** på hotell Havgløtt mandag kveld for mer informasjon.

Elevene diskuterer **oppromt** hva dette kan bety. Er dette noe for dem? Guttorm spør om noen av de andre har **lyst** til å være med. Både Ole, Ragnar, Ragna, Leif, Reidun og Vibeke er interesserte. **Lett-tjente** penger, mener de. **Samtidig** **kjenner de på seg** at noe er som det ikke **bør**¹ være med denne saken. De **avtaler**² å møte på hotellet i kveld, og gir de andre i klassen streng **beskjed** om ikke å nevne dette til noen. Guttorm gjemmer avisa fort, og **praten stilner** idet læreren kommer inn i klasserommet.

Samme kveld klokka 7 møtes de sju **ungdommene** i byen for å gå til hotell Havgløtt. Hjemme har de fortalt at de skal på kino. De er svært **spente** når de går inn i resepsjonen på hotellet og **viser fram** annonsen som de har **klipt ut**¹ av avisa. Damen bak **skranken**² ber dem gå til rom 207 og vente der.

De går opp trappene og finner rom 207 helt tomt. De **setter seg ned** for å vente. Ingen andre ser ut til å ha lest annonsen eller **fattet interesse**¹. **Uvissheten**² er stor og mange **tanker** ³farer gjennom hodene deres. Hva vil skje nå? Hvem venter vi på?

Stillheten¹ brytes **omsider**² av at en mann kommer inn i rommet. Han presenterer seg som Anton Larme. Larme spør hvor gamle de er, og om noen vet at de er der. Han vil også vite om de er "seriøse", som han sier.

haalt ... tevoorschijn
klaslokaal

¹ vanmorgen; ² uitgelooft
¹ overnachten; ² het boerderijtje
worden verzocht hun op-
wachting te maken

opgewekt

zin
gemakkelijk verdiende
terzelfder tijd voelen ze aan
¹ zou mogen; ² spreken af

instructies
het gebabbel verstomt

jongeren

nieuwsgierig
tonen
¹ uitgeknipt; ² de balie

gaan zitten
¹ geïnteresseerd zijn; ² de onzekerheid; ³ gedachten

¹ de stilte; ² ten slotte

Han vil betale dem godt hvis de i all **hemmelighet** overnatter på småbruket Heia i Grådalen natten mellom 1. og 2. desember i år. Han ber dem **undertegne** en kontrakt, for å "ha alt i **ordnede former**", som han kaller det.

Ungdommene har mange spørsmål, men Anton Larmes **væremåte** gjør at de ikke våger å spørre om alt de **lurer på**¹. Han svarer også temmelig **unnvikende**² på spørsmålene han får. Han **krever** at de bestemmer seg etter en liten **tenkepause**.

Mens Larne så er ute av rommet, snakker ungdommene om situasjonen. Leif og Reidun har lyst til å trekke seg, men Guttorm og Vibeke **argumenterer imot**¹. Tenk på alle pengene de kan **tjene**² på en spennende måte! Det hele ender med at alle sju undertegner kontrakten.

Tilfreds ber Anton Larne dem møte opp på Høytenlaven busstasjon lørdag 1.desember klokka 16.00, **ferdig pakket**¹. Han **gjentar**² at ingen må få vite hva og hvor de skal.

I dagene som kommer har ungdommene mange skrupler, men de **oppmunttrer**¹ hverandre. **Samtidig**² lykkes de med å **holde tett**³. Til de andre i klassen sier de at det med annonsen bare var **tull**, og til foreldrene sine sier de ingenting. De sier bare at de skal overnatte hos en annen i klassen, og ingen **fatter mistanke** om at noe er i **gjære**.

Samtidig har en journalist fattet interesse for annonsen om overnatting. Hennes detektivarbeid fører henne til et annet **avsidesliggende** hus i Grådalen. Der møter hun **gamlingene** Olga og Olaus som vet mer enn de vil **tilstå** om hva som skal ha skjedd på Heia for tjue år siden. Etter samtalen med de to gamle, **blir** journalisten **lysten** på å finne ut mer, men dessverre får hun en annen sak å arbeide med denne helgen og må **legge** Heia-saken **på is** ei stund...

Med fullpakkede sekker møtes **gjengen** på Høytenlaven busstasjon lørdag ettermiddag. Snart **svinger** en liten buss inn på plassen og stopper foran dem. Den **kortvokste** sjåføren kommer ut og gestikulerer og **peker**¹. **Uten**² å si et ord ber han dem **lesse på**³

geheim

ondertekenen
zoals het hoort

manier van doen
¹ zich afvragen; ² ontwijkend
eist
bedenktijd

¹ brengen tegenargumenten aan
² verdienen

¹ gepakt en gezakt; ² herhaalt

¹ monteren ... op; ² terzelfder tijd; ³ zwijgen
onzin

krijgt ... argwaan
op til

afgelegen
oudjes
toegeven

krijgt zin

op de lange baan schuiven

de groep
draait

gedrongen
¹ wijst; ² zonder; ³ inladen

bagasjen og sette seg inn i bussen.

Snart er de på vei nordøstover. Den **tause** sjåføren er **utilmærmelig**¹, og kjøreturen går uten mye **snakking**².

Veien blir smalere **etter hvert som**¹ de **tar av på** veier ingen av dem tidligere har kjørt.

Etter å ha kjørt et godt stykke langs en **svingete** vei uten lys eller hus, stopper bussen. Sjåføren peker mot en **sti**¹ som forsvinner inn i skogen og **rekker**² ti fingre **i været**¹. **Deretter**² kjører han bort fra stedet.

De står med sekkene i **tusmørket**, det snør lett og alt blir stille når bussen ikke lenger er å se eller høre.

Ole går **fremst**¹ med **lommelykt**² i handa. Det er han som har fått nøkkelen. De andre følger **tett** bak ham. Guttorm går **bakerst**. Han bærer en ekstra koffert fordi en av de andre har vært så dum å **gå fra** kofferten sin der bussen stoppet.

Etter et kvarters marsj ser de et hus foran seg i mørket...

Guttorm **småløper**¹ for å kunne **holde følge med**² de andre. Da ser også han huset. Han **skimter** en liten **murpipe** oppe mot den grå himmelen der oppe. Han henger et stykke **bak**, og småløper mot de andre.

Plutselig ser han noe gråsvart som stikker sterkt av mot den oransje månen. Han **skvetter til**, og da han roper på de andre får han ingen svar.

Han kjenner angsten som en svak **iling** gjennom **kroppen**, og det får han til å undre seg om turen var en **smart** idé.

Huset blir større og større ettersom han kommer nærmere. Det må være flere hundre år gammelt. Han ser seg rundt, **omgivelsene** rundt passer bra til huset, og gir det et **dystert preg**¹. Trærne **vifter sakte**² fram og tilbake som om de aldri har gjort noe annet, og vinden **suser** mellom åsene og gir dalen en trist tone.

Kofferten er tung, og Guttorm kan ikke huske at noen av de andre hadde en slik, gammel **skinnskoffert**, og **fristelsen**¹ blir for stor, han studerer **merkelappen**².

zwijgzame
¹ onbenaderbaar; ² gepraat

¹ naarmate; ² inslaan

bochtige

¹ pad; ² steekt
¹ omhoog; ² daarna

de schemering

¹ vooraan; ² zaklantaarn
dicht
helemaal achteraan
achterlaten

¹ jogt; ² bijhouden
ontwaart
schoorsteen
achterop

schrikt

rilling
zijn lichaam
slim

de omgeving
¹ sombere karakter; ² wuiven
zacht
ruist

leren koffer
¹ de verleiding; ² het label

"A.L." står det der.

Hvem er det? Ingen av dem har disse initialene! Han åpner kofferten opp med en **knirkende** lyd.... han ser ned i kofferten, og blir helt **stum**. Det eneste han finner i kofferten er en gammel **papirpose**. Han tør ikke å åpne den; han må spørre de andre hva de skulle gjøre med den.

Han er helt ved huset nå, og han åpner sakte opp **grinda**¹ som fører inn til **gårdsplassen**². Han føler at ikke alt er som det skal være. Området rundt huset er dødt og øde, det eneste som er av liv rundt det, er **ugress**¹ som **vokser for fullt**².

Plutselig hører han lyder bak seg, han **stopper opp**, helt **lammet** noen sekunder, og da han snur seg blir han overrasket. **Hysj!** Lyden kommer fra de andre.

Han spør dem hvor de har vært. En **brakende** lyd kommer fra huset.... Guttorm og de andre snur seg, og **lister seg** forsiktig mot det grå huset i det oransje **måneskinnet**.

Reidun er kommet bort til vinduet. Hun **titter** forsiktig inn, og ser et svakt, lyst, **gjennskinn**¹ fra et **telys**¹ som

står på et bord, ikke langt **unna** vinduet. Men hvem har **tent**¹ det?? **Uroen sprer**² seg blant dem, hvem kan dette være? Hvem kan det være!!?

Snart skjer det noe rart som får dem til å våkne opp fra tankene deres, en skygge **raser** gjennom rommet, og ender **stillheten**¹. De **dukker**² ned, **pulsen øker**.

Etter et par minutter **tar de mot til seg**¹ og **gløtter**² igjen gjennom vinduet. Det er ikke en **sjel** der og telyset er sløkket. Bare den **sivende** røken er igjen. Og rommet blir igjen fylt med stillhet.

krakend
sprakeloos
papieren zak

¹ het hek; ² de binnenplaats

¹ onkruid; ² volop groeit

blijft staan
verlamd
sst

ratelend
sluipen
maneschijn

kijkt
weerschijn; theelichtje

weg van
¹ aangestoken; ² de onrust
verspreidt

raast
¹ de stilte; ² duiken; ³ de polsslag
gaat omhoog
¹ verzamelen ...moed; ² gluren
ziel
sluipende

De går sakte opp trappa til huset, og drar sakte ned dørhåndtaket ¹ , og døra glir sakte opp ² . De stiger inn i huset. Det eneste de kunne skimte var spindelvev opp i en krok .	¹ de klink; ² glijdt ... open spinnenwebben hoek
Brått hører de noe bak seg, ingen tør å snu seg, og en stemme skjærer plutselig gjennom rommet. "Er dere redde"? De snur seg, og ser...	
"Anton Larme!!!" roper de i kor . "Jeg drar nå" sier han med en svak stemme, "og husk, dere får bare pengene hvis dere blir her <u>hele</u> natta, og hvis dere ikke forteller det til noen!!!" Han går mot gangen, tar på seg hatten og går.	in koor
"Hva gjør vi nå?" stemmen kommer fra Reidun, hun ert redd. "Vi burde se oss rundt, vi må finne lys."	
Guttorm lister seg bort til en gammel kommode borte ved en mørk krok. Han åpner opp de skrøpelige skuffene og gløtter ned.	gammele schuiven
Den ene skuffen er tom. Det eneste som møter dem der, er lukten ¹ av råttent treverk ² , og spindelvev i hjørnene. Den andre skuffen inneholder mange skrøpelige ting. Guttorm stikker den ene hånden nedi, og tar opp en bilderamme ¹ med et knust ² glass. Bildet er av en ung vakker pike, sikkert i tyve-årene , og det bølgete håret henger ned over skuldrene hennes.	¹ de geur; ² rot houtwerk bevat ¹ lijst; ² gebroken tussen 20 en 30 jaar oud gegolfd
Guttorm blir helt forbauset: aldri har han sett noen penere før. Men hva gjør bildet i denne skuffen, på dette øde gårdsbruket ?! Han legger den forsiktig tilbake og åpner sakte opp den siste skuffen.	hoeve
Han tar opp en pakke telys og noen fyrstikker, og går inn i stua. Han tenner lysene. En brennende flamme lyser opp hele rommet. Veggene er fulle av bilder, vakre bilder med den samme piken som han fant bildet av i skuffa.	vlam
Rommet de befinner seg i er rimelig ¹ lite. Glassrutene ² er tykke og sprukket , og full av merker etter vær og	¹ redelijk; ² de ruiten gebarsten

vind. Over vinduet henger det et par slitte **gardiner**, men de **ligner**¹ heller på **lurver**².

gordijnen
¹ gelijken; ² vodden

"Klokka er mange, hvor skal vi sove i natt? Vi må prøve å finne en komfortabel plass å sove på." De fulgte en trapp opp. Det knirker idet de tar det siste **steget**. **Synet**¹ som møter dem er en **trang**², mørk gang. Vinduet er åpent og gardinene henger ut mot den kalde lufta.

trede
¹ de aanblik; ² smalle

De bakerste går sakte oppover, og det blir stille en stund høres. Plutselig hører de et **dunk** bak seg, og snur seg.

bons

Reidun!! Guttorm har et **forskrekket uttrykk** i ansiktet. Reidun ligger **sammenkrøpet**¹ på **gulvet**², og **hulkene**³ beviser at hun har tydelige **smerter**⁴. Armen hennes ligger i en rar **vinkel**.

geschrokken uitdrukking
¹ ineengedoken; ² de vloer; ³ de snikken; ⁴ pijn
hoek

"Å nei! Hva mer kan gå galt!? Er hun død?", sier Guttorm med en redd stemme.

"Nei, men armen min er kanskje brukket" sier Reidun med en hviskende stemme. Hun prøver å bevege armen, og **reiser seg** forsiktig **opp**. "Vi må ringe til en doktor! Mobiltelefonene våre har ingen dekning her. Vi må finne en telefon, men hvor kan vi finne en på dette øde stedet?"

staat ... op

De følger trappen nedover igjen. Telefonen er overraskende lett å oppdage, like innenfor **inngangs-døra**. "Hvorfor har vi ikke oppdaget den før?" Guttorm skal **slå**¹ nummeret til **legevakta**², men han oppdager at det ikke er noen **summetone**. "Den er død!" Et stort sukk **sprer** seg blant gjengen.....

de toegangsdeur
¹ draaien; ² de dokterswacht
kiestoon
verspreidt

Brått hører de en lyd oppe fra **loftet**, og de glemmer fort Reiduns **plager**. Alle ser forskrekket på hverandre,

de zolder
kwellingen

men ingen klarer å si noe. **Dunk**, en ny lyd fra loftet.

Alle **klynger seg sammen**, og de går sakte mot utgangsdøra. De **river** døra **opp**, og springer så fort de kan over den **bekmørke** gårdsplassen.

Bak noen **bergknauser** noen meter bak for huset, ligger det ei lita, skrøpelig **bu**. De river i døra, og den **gir etter** i en knirkende lyd. De går inn. Vel inne i skuret ligger det flere **pappesker merket** med "**skrap**".

De stiger forsiktig inn og **lukker** døra forsiktig bak seg. "Finnes det ikke noe lys her?" En stund senere finner Guttorm en gammel parafinlampe som han tenner. Bua blir straks **triveligere**: en lys skygge sprer seg over rommet. Plutselig blir døra bak dem åpnet, de **rekker** ikke å tenke stort, før de snur seg.

"Anton Larme", utbrøt de i kor. "Kan du ikke få oss **herifra**!"? sier Reidun, som **er på gråten**².

"Hm, hvorfor ikke"? sier han med en hviskende stemme, "men da blir det ingen penger, slik **avtalen** vår var". Han ser på dem **i tur og orden**, og spør: "Var dere redde?"

De sukker og **mumler** noe til svar. "Nå skjønner jeg at Larme har **spilt oss et puss**," tenker Guttorm, "Det var en **skøyerstrek**!"

Bussturen hjem er lang. Veien er **humpete** og **støvete**¹. De **halvsover**² og våkner **endelig**³ når bussen svinger inn på gårdsplassen.

Den første Guttorm møter, er moren. "Å, hei! Hvordan var overnattingen hos kameratene dine?" "**Grei** den," mumler Guttorm.

"Jeg var nettopp på vei ut men jeg må vise deg noe først. Jeg vet hvor vi skal **feriere** i år!"

"Hvor da?" spør Guttorm.

Moren holder opp en annonse i hendene. "Se, noen **leier ut** en gård for sommeren, et småbruk på Heia" sier hun med en glad stemme.

bons

drommen samen
gooien ... open
pikzwart

heuveltjes
schuurtje
geeft mee
kartonnen dozen gemerkt;
oude rommel

sluiten

gezelliger
slagen ... erin

¹ hiervandaan; ² op het punt
staat in tranen uit te barsten

de afspraak
één voor één

mompelen
een poets gebakken
schelmenstreek

hobbelig
¹ stoffig; ² doezelen; ³ uiteinde-
lijk

oké

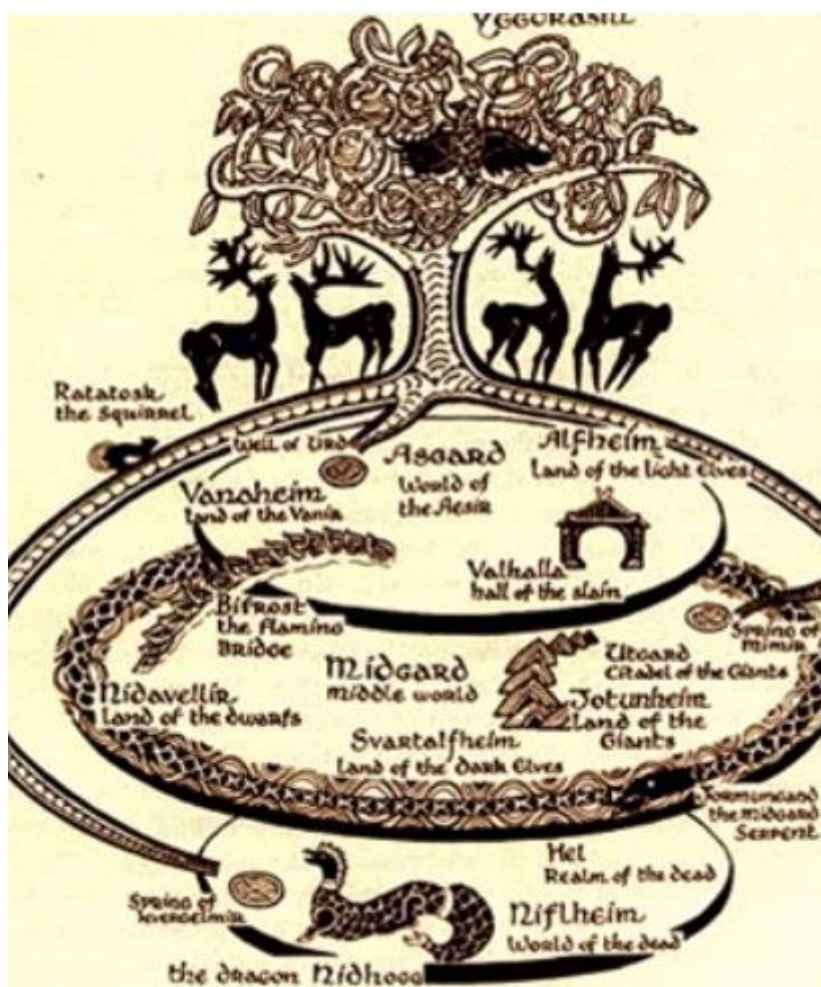
de vakantie doorbrengen

verhuurt

Tor med hammer'n

Tor Åge Bringsværd

In Tor med hammer'n laat Tor Åge Bringsværd (1939) ons op humoristische wijze kennismaken met de oudnoorse mythologie. In dit korte overzicht worden namen die in de tekst voorkomen bondig verklaard. In de tekst zelf staat bij deze woorden wanneer ze voor de eerste keer voorkomen een asterisk (*).

De **æser** (enkelvoud **ás**) waren de goden van de oudnoorse mythologie: ze heersten over de wereld en de mensen. De æser woonden in de versterkte burcht **Åsgard**. Åsgard was een van de negen werelden die onder de wereldboom Yggdrasil lagen. Andere werelden waren o.a. Midgard, de mensenwereld, **Hel**, een onderaards rijk waar zij die van ouderdom of door ziekte roemloos gestorven waren een miserabel bestaan leidden, en Utgard en **Jotunheimen**, de werelden van de jotner. Samen vormden de werelden een eiland dat door de wereldzee omringd werd.

In die zee leefde **Midgardsormen**, een grote slang die zichzelf in de staart beet.

Odin

Walhalla (schilderij van Carl Emil Doepler (1905)

Odin was de Germaanse oppergod. Zijn rol is complex: hij wordt o. a. met wijsheid maar ook met oorlog en de dood geassocieerd. Hij woonde samen met zijn vrouw Frigg in het immense paleis Valhall in Åsgard. In het Valhall verbleven ook door Odin uitgekozen op het slagveld gesneuvelde krijgers. Valhall heeft 540 deuren, iedere deur is zo breed dat 960 gesneuvelde krijgers er naast elkaar binnen kunnen lopen.

Tor – beeldhouwwerk van Bengt Erland Fogelber (1844)

Mjølner

Thor dood Trym

Tor was de oudste zoon van oppergod Odin. Als zijn moeder wordt gewoonlijk de godin Fjorfyng genoemd. Na Odin is Tor de machtigste van alle goden. Zijn naam betekent "donder". Hij was uitzonderlijk groot en sterk. De naam van zijn verblijfplaats was **Trudvang**. Tors wonderwapen was zijn gloeiende werphamer **Mjølner**, die altijd raak trof en steeds naar hem terugkeerde.

Tors voornaamste vijanden (en trouwens ook de voornaamste vijanden van de andere goden) waren de **jotner** (enkelvoud **jotun**): reuzen en trollen. Het waren angstaanjagende chaoskrachten die de wereld voortdurend met allerlei listten probeerden te vernietigen. Een van de jotner was de trol **Trym**: hij slaagde erin Tors hamer te stelen. Dat verhaal wordt in Tor med hammer'n op humoristische wijze ten tonele gebracht.

Balder en zijn vrouw Nanna –
schildertij van Friedrich Wilhelm
Heine (1887)

Frøya

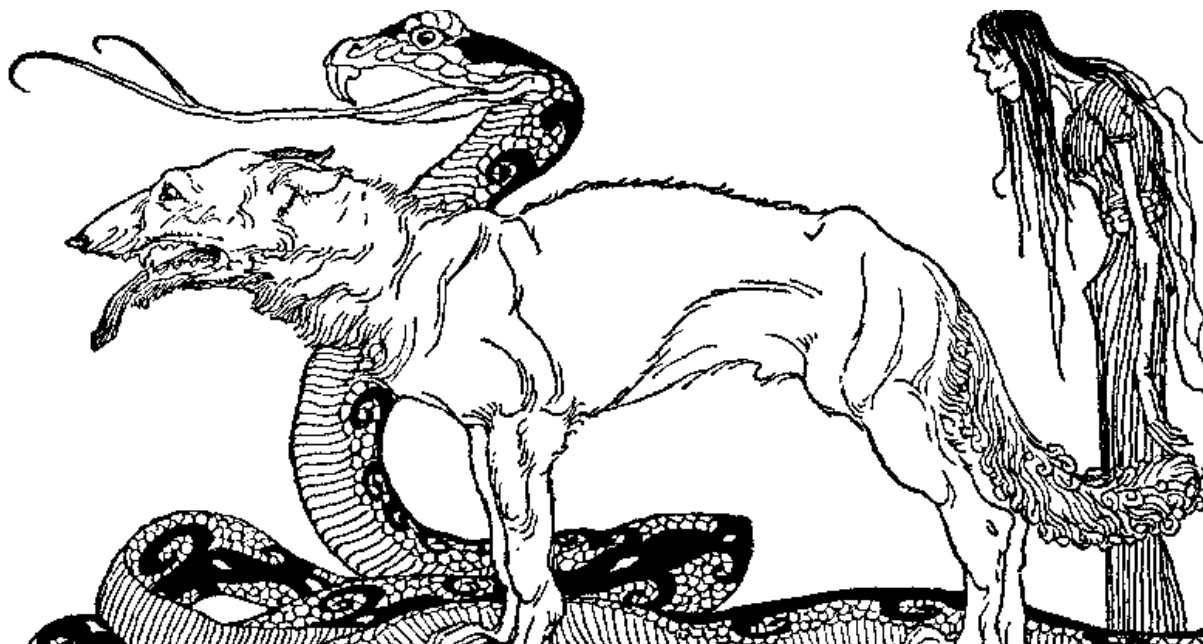

Loke

Balder was een zoon van Odin en Frigg. Hij is de mooiste en zachtmoedigste van de æser, welsprekend en wijs.

Frøya was de godin van de vruchtbaarheid en de liefde. Ze was de mooiste aller vrouwen en wordt vaak afgebeeld in een wagen die getrokken wordt door katten.

Loke was oorspronkelijk een jotun, maar werd onder de goden opgenomen nadat hij bloed met Odin uitgewisseld had, iets wat hem magische krachten gaf. Loke is de god van het vuur maar ook en vooral een boosaardige onruststoker. Zo was hij bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de dood van Balder.

De kinderen van Loke en Angrboda: Midgardsormen, Fenrisulven en Hel – illustratie van Willy Pogany (1920).

Loke was getrouwd met de jotun Angrboda, die hem drie monsterlijke wezens baarde: **Hel**, die over de gelijknamige onderwereld heerste, Midgardsormen, en de wolf Fenris ("Fenrisrulven"), die tijdens het **ragnarok** (de godenschemering: een kosmische catastrofe waarbij de goden omkomen en de wereld in het water verdwijnt) Odin zou verslinden.

Tor* med hammer'n

av Tor Åge Bringsværd

*Scenografi: et **skjerm Brett** som man kan gå bak og komme frem fra.*

scherm

*Skuespillerne – **unntatt** Lille Tor og Far – kommer inn fra forskjellige kanter. Gjerne gjennom salen. De møtes foran publikum. De synger:*

behalve

Hør vår sang

se vårt **spill**:

spel

Det var en gang.

Og alle som vil

kan **bli med**¹ til en tid da **guder**² og troll

¹ meekomen; goden
wild

levde farlig og **vilt**.

lever je over aan het

Gi deg eventyr i **vold**!

Bli med oss, bli med

til et **hemmelig** sted

geheime
alles

hvor **allting** er mulig,

hvor alle ting kan skje!

Bli med oss til Jotunheim*, hvor Trymtrollet* bor.

Bli med oss til Åsgard*, hils på Frøya* og Tor.

Vi viser deg guder og menn'sker og troll.

Noen har ett hode, andre har tolv!

Hør vår sang,

se vårt spill:

Det var en gang.

Og alle som vil

kan bli med til en tid da guder og troll

gevaarlijk

levde **farlig** og vilt.

Gi deg eventyr i vold!

Bak **rekken** av skuespillere har Lilletor og Far nå kommet inn.
Skjult¹ bak de andre. Nå **løser** rekken **seg opp²** og vi ser dem.
 Spillet begynner.
 Lilletor skal sove. Far - med briller på nesen - har lest.
 (Sengen kan godt være av **flat¹** **papp²** med **påmalt dyne³** og stå
på høykant⁴ - og baksiden kan være det **festbordet⁵** som
 finnes i **bryllupscenen⁶**...)

Far (**lukker** en bok):
Og snipp, snapp, snute -

Lilletor:
 Så var eventyret ute.

Far: (reiser seg):
 Så var eventyret ute.

Lilletor:
 Du, pappa?

Far:
 Og nå må vi sove. God natt, Tor. (*vil **klemme** ham*)

Lilletor (***vrir** seg vekke*):
 Han Tor som du leste om... han som het det samme som
 meg... er det sant om ham?

Far:
 Det var nok bare et eventyr.

Lilletor:
 Tor med hammer'n! Han var sterk han!

Far:
 Ja.

Lilletor:
 Jeg skulle ønske det var **på ordentlig!**

Far:
 En gang for lenge siden —

Lilletor:
 For lenge, lenge, lenge, lenge siden?

de rij
¹ verscholen; ² lost ... zich op

¹ plat; ² karton; ³ eropge-
 schilderd dekbed; ⁴ rechtop
⁵ feestdis; ⁶ de bruiloftsscene

sluit
 en toen kwam er een
 varkentje met een lange snuit

omhelzen

wringt

echt

Far:

– da trodde alle at Tor med hammer'n var ordentlig. At det ikke bare var eventyr, men sant hvert eneste ord.

Lilletor:

Det skulle jeg også ønske!

Far:

Men nå må du sove, Tor.

Lilletor:

Ja, og så heter han akkurat **det samme** som jeg...

hetzelfde

Far (*klemmer ham*):

Sov godt.

Lilletor:

Nå kan du gå.

Far (*ser seg rundt*):

Hvis jeg bare kunne finne brillene mine...

Lilletor:

Du har dem jo på deg!

Far:

Javisst! Javisst har jeg det. Og jeg som trodde jeg hadde mistet dem.

jazeker

Lilletor:

Det sier du bestandig. **Natt'a.**

goeienacht

Far (*går*):

Sov godt.

Lilletor (*roper etter ham*):

Natt'a!

(*ligger og snakker med seg selv*)

Tor med hammer'n... og Odin* **den enøyde...** og Balder* og Frøya!

de eenogige

(gjesper)

geeuwt

De skulle jeg likt å møte!

Kontentum: *Start drømmemusikk.*

Lilletor (*uten pause*):

De skulle jeg gjerne ha truffet...
(*sovner og snorker*)

Drømmemusikken står et øyeblikk alene. Så kommer Tor med hammer'n inn – men uten hammer! Mumler sint for seg selv¹. En stor og litt tykk brumlebass². Han leter...

Tor med hammer'n:

Ikke her... og ikke der. Ikke her — og slettes ikke der!
Jeg leter ute, jeg leter inne,
jeg leter høyt og lavt, men aldri kan jeg finne
det som jeg leter etter,
er blitt borte vekk.
Jeg skjønner ingenting,
jeg skjønner **ikke et kvekk!**
Den er sunket i jorda,
det er ikke **spor'a** -
(*avbryter seg selv og brøler¹ - samtidig² kuttet³ drømmemusikk*)
Så hvor i hele, flate verden er det blitt av den?!

Lilletor (*våkner med et rykk*):

Hva? Hvem er du?

Tor med hammer'n:

Jeg leter etter noe!
(*tar seg i det¹ og prøver å oppføre seg² høflig*)
Unnskyld. Mente ikke å vekke deg. Bare sov videre, du.
(*klarer ikke å styre seg, brøler.*)
Men hvor i hele flate verden er det blitt av hammer'n min?

Lilletor:

Leter du etter en hammer?

Tor med hammer'n:

Fekter du juling¹, gutt? Sa jeg **knipetang²** eller **sag³**, hæ?

geluidseffecten

zonder

mompelt

¹ bij zichzelf; ² brommende
bas

zeker

helemaal niets

spoor van

¹ brult; ² op hetzelfde
ogenblik; ³ wordt... afgebro-
ken

ruk

¹ beheerst zich; ² zich ... te
gedragen
zich beheersen

¹ wil je een pak slaag; ² nijp-
tang; ³ zaag

Lilletor:

Neiii.

Tor med hammer'n:

Sa jeg kniv eller **ostehøvel**¹? **Langt i fra**². Jeg sa: HVOR ER DET BLITT AV HAMMER'N MIN!

¹ kaasschaaf; ² helemaal niet

Lilletor:

Nå vet jeg hvem du er!

Tor med hammer'n (*leter **oppgitt** videre*):

Det hjelper meg lite. Svært lite.

teneergeslagen

Lilletor:

Du er Tor med hammer'n!

Tor med hammer'n:

Men uten hammer!

Lilletor:

Da er det sant om deg likevel! Og jeg heter også Tor.

Akkurat som du!

(*Tor med hammer'n svarer ikke. Bare brummer sint - og leter*)

Men pappa sa ... i det eventyret... at når du kasta hammer'n din etter noe, så kom den alltid tilbake i hånden din?

Tor med hammer'n:

Men den gjorde **altså** ikke det... denne gangen. Og hvor i flate verden er den blitt av?

dus

Lilletor:

Verden er ikke flat.

Tor med hammer'n:

Selvfølgelig er den flat.

natuurlijk

Lilletor:

Nei, den er rund.

Tor med hammer'n:

Flat som en **lefse**.

pannenkoek

Lilletor:

Rund som en ball.

Tor med hammer'n:

Tøys.

onzin

Lilletor:

Nei.

Tor med hammer'n:

Sludder.

wartaal

Lilletor:

Sant!

Tor med hammer'n (ler):

Du er en modig liten **maur**, du. Det er ikke mange som våger å **motsi** Ving-Tor!

mier
tegenspreken

Lilletor:

Men —

Tor med hammer'n:

Lilletor... Jeg vil kalle deg Lilletor, siden vi heter det samme. Men jeg har ikke tid til å prate sludder. Vil du hjelpe meg å lete etter denne **forbaskede** hammeren min? Ja eller nei!

verduivelde

Lilletor:

Åh, ja! Gjernel!

Tor med hammer'n:

For du er liten og lett og kan kanskje komme til på steder der jeg —

*(slår seg forklarende på den tykke **maven**)*

Nåvell!

*(stikker to fingre i munnen og **plystrer**¹. Straks høres et **sus**². To **bukker**¹ stormer inn. De løper på to – og **breker**². De trekker en **usynlig vogn**.)*

Se så! Opp i **kjerra** med deg!

*(Tor og Lilletor **klatrer** liksom opp i den usynlige **kjerra**)*

Rund som en ball? Hah!

buik
wel
¹ fluit; ²geruis
bokken; mekkeren
onzichtbare wagen
de kar
klauteren

Lilletor:

Det lærer vi på skolen i Hølen.

Tor med hammer'n:

I Hølen har de alltid vært litt **tussete**¹ av seg! **Hypp**²,
mine bukker! Hypp!

¹ gek, ² hop

*Det lille **følget** gjør en **sving** over scenen og forsvinner ut.
Nå stikker to små troll hodene frem. De har ligget skjult bak et
eller annet - og hørt alt sammen.*

¹ stoet; ² bocht

Gufsa (jente) (hvisker høyt):

Hørte du, Skrotolf? Så du det bror?

Skrotolf (gutt) (hvisker høyt han også):

Jeg hørte det, Gufsa! Jeg så det søster! Han har mista den
ufysiske hammer'n sin!

akelige

Gufsa:

Mjølner* er borte! Den som alltid har **kommet i veien**
for oss.

in de weg gelopen

Skrotolf:

For ikke å snakke om at den har kommet i hodet på oss!

Gufsa:

Dette er godt nytt for Stortrollet! Dette må Trym* få
høre.

Skrotolf (drømmende):

Nå er verden vår, Gufsa. Nå kan ingen **stanse** oss troll!

stoppen

Gufsa (er allerede på vei ut):

Men så kom da, Skrotolf. Skynd deg!

(ut med dem begge)

*Tor og Lilletor "kjører" langsomt omkring og leter. Bukkene
breker litt av og til og kaster med hodene.*

Lilletor:

Nei, den er ikke her heller.

Tor med hammer'n:

Det er **rent som forgjort**.

net als behekst

Lilletor:

Og vi har lett overalt.

Tor med hammer'n:

I Åsgard og Midgard* . Vi har spurt **æser*** og mennesker, **tusser**¹ og **alver**². Selv Fenrisulven* har vi spurt —

(brått får han en idé)

Hypp, mine bukker!

asen
feeën; elfen

Lilletor:

Hvor skal vi?

Tor med hammer'n:

Til havet, Lilletor. Til det store, **bunnløse**¹ havet som **omkranser**² oss og **strekker seg**² til verdens ende.

bodemloze
¹ omgeeft; ² reikt

*Straks kommer det inn skuespillere som holder et langt og bredt blått **tøystykke** mellom seg, **vifter** det opp og ned så det minner om bølger.*

stuk stof; zwaaien

Tor og Lilletor går ut av den usynlige kjerra.

Tor med hammer'n:

På dette havet flyter verden som et lite **nøtteskall**.

notendop

Lilletor:

Hva vil du her?

*Plutselig stikker det et enormt **slange**¹/ **dragehode**² opp av bølgene.*

¹ slangen-; ² drakenhoofd

*Lilletor **gisper**¹ og **rygger bakover**². Men Tor blir **bredbent**³ stående.*

¹ snakt naar adem; ² loopt achteruit; ³ met de benen uit elkaar
flemerig

Midgardsormen* (med **innsmigrende** slangestemme):

Er det meg dere søker?

Lilletor:

Det er Midgardsormen!

Midgardsormen:

Så du har hørt om meg, lille **menneskefrosk**?

"mensenkikker"

Lilletor:

Det står om deg i det eventyret pappa leste for meg.

Midgardsormen:

Kom **nærmere**, frosk, så skal du få merke hvor mye eventyr det er!

*(åpner et veldig **gap**)*

dichterbij

bek

Tor med hammer'n:

Pass deg, Lilletor.

pas op

Midgardsormen:

Ja, det er riktig, Ving-Tor. Det gjelder å passe seg.

Tor med hammer'n:

Midgardsormen er så stor at han ligger i en ring rundt hele verden og biter seg selv i **halen**!

de staart

Lilletor:

Så stor **går** det ikke **an** å være!

kan

Midgardsormen (***hveser** mot dem*):

sist

Tor med hammer'n:

Jeg har et **ærend** til deg.

boodschap

Midgardsormen (*ler*):

Har du?

(ondt)

Vi er fiender – du og jeg. Fiender, Tor.

Tor med hammer'n:

Men hør hva jeg har å si.

Midgardsormen:

Det er ingen jeg hater slik som deg.

Tor med hammer'n:

Jeg har et spørsmål.

Midgardsormen:

Og jeg har ingen svar – ikke til deg, Tor. Ikke til deg.

(synker i havet og blir borte)

Tor med hammer'n:

Hjelp meg med dette **beltet**, Lilletor.

*(Lilletor **spenner** på ham et imaginært belte)*

gordel

gordt ... aan

Det er **styrkebeltet**¹ mitt... Hardere... **stram**² det mer!
 Hardere, Lilletor! Så stramt du kan!
(tar på¹ seg imaginære hansker) Og så disse **jernhanskene**²...
 Hammer har jeg ikke. Men ennå er jeg Tor!
*(kaster seg i bølgene. Det blir et vilt **basketak** med den store ormen¹. Av og til **dukker** den ene **opp**, av og til den andre)*

¹ gordel die bovennatuurlijke krachten geeft; ² span ... aan;
¹ doet ... aan; ² ijzeren handschoenen
 worsteling
¹ slang; ² komt ... boven

Lilletor:
 Nei!

*(den store halen til ormen **feier**¹ ham nesten **overende**²! Han griper en **kjepp**¹, slår **løs**² på **den**³. Roper på bukkene:)*
 Kom, bukker! Vi må hjelpe Tor!

¹ veegt; ² omver
¹ stok; ² los; ³ d.w.z. de staart

*Bukkene **stanger** og Lilletor slår. Halen forsvinner. Opp av bølgene dukker Tor – han har **tatt et godt tak**¹ i **tungen**² til ormen!*

stoten met hun horens
¹ heeft ... stevig beet; ² de tong

Tor med hammer'n:
 Selv uten hammer er jeg ennå den sterkeste! Glem ikke det!

Midgardsormen (***vansker** med å snakke fordi Tor holder tungen dens*):

heeft het moeilijk

Men hjelpe deg **på noen som helst måte**, det vil jeg aldri! Og en gang, Ving-Tor, en gang skal det bli meg som har **overtaket**. Slik er det spådd, slik skal det bli!

op welke manier ook
 de overhand

(Tor slår knock-out på ormen, så den forsvinner i havet)

Lilletor:
 Er det sant? Skal Midgardsormen en gang være sterkere enn deg?

Tor med hammer'n:
 Det er spådd slik, ja. Ved **dommedag** og ragnarok*. Når verden og alt vi kjenner går under. Da skal Midgardsormen **bli min banemann**.

dag des oordeels

diegene worden die mij doodt

Lilletor:
 Men –

Tor med hammer'n:

Det er **lenge til**, Lilletor. Og vi har viktigere ting å tenke på enn gammelt **spåkjerringsnakk**!

verre toekomst
waarzegstergepraat

Lilletor (*litt sjenert*):

Den hammer'n din... Er du sikker på at du ikke har den hjemme, da?

verlegen

Tor med hammer'n:

Torden og lynild, gutt! Tror du jeg er dum?

donder en bliksem

Lilletor:

Faren min **har det ofte på den måten...** med brillene sine. Han leter overalt, og så er de på nesa hans hele tiden.

overkomt het vaak

Tor med hammer'n:

Kommer du med den faren din igjen!?

(*tar seg i det. Går opp i kjerra*)

På den annen side... det skader ikke å **se etter**. For det er et stort hus jeg har. 540 rom.

beheerst zich
checken

Lilletor:

540 rom? Vi har bare tre, vi. Tre rom og kjøkken.

Tor med hammer'n:

Opp i kjerra, Lilletor. Hypp, mine bukker!

(*de kjører ut av scenen. Tor roper:*)

Hjem til Trudvang* !

Midgardsormen (*stikker hodet opp av havet igjen*):

Gid trollene hadde den elendige hammeren din!

(*synker hvesende i havet. Orm og hav tas ut*)

ik hoop

Skrotolf og Gufsa har gått langt. De er slitne.

Skrotolf:

Men søster, er du sikker på at vi er på rett vei? Hæh?

Gufsa:

Hold kjeft og **labb**¹ videre, **din fjott**²!

¹ stap; ² jij stommeling

Skrotolf:

Labber alt jeg kan, jeg, Gufsa. Men labber vi stort lenger nå, så ramler vi jo snart over kanten av verden! Han bor ikke akkurat så veldig sentralt **han derre** Trym...

hij die

Gufsa:

Egentlig **har vi godt av det.**

doet het ons deugd

Skrotolf:

Godt av det?! Vondt av det, mener du vel. Jeg har så vondt i **brystet** at en skulle tro jeg hadde fått en **einerbusk**¹ i hver **lunge**²!

mijn borst
¹ jeneverbesstruik; ² long

Gufsa:

Jeg mente bare at vi har godt av å røre litt på oss. Så mye som vi sitter stille. Hvor lenge er det siden vi brukte beina sist? 100 år? 200 år?

Skrotolf:

Ja, tida flyr, søster. Tida flyr!

(*plutselig engstelig*)

Bare ikke si at vi har gått oss **vill** enda en gang, hm?

(*Lyd: svak musikk og nynning*)

Hysj! Hva er det?

angstig
verloren
geneurie
sst

*Trollkongen Trym danser inn **omgitt** av beundrende trolljenter.*

omgeven

Gufsa:

Vi har funnet det, bror. Her er det Trym holder til... trollenes kongel!

Trym (*synger*)

Hvem er det sterkeste troll?

Jentene (*synger*):

Det er Trym!

Trym (*synger*):

Hvem er det **styggeste** troll?

lelijkste

Jentene (*synger*):

Det er Trym!

Trym (*synger*):

Er jeg **grim**¹, er jeg **grusom**², er jeg **grym**³?

afschuwelijk; gruwelijk;
wreed

Jentene (*synger*):

Du er ille, verre, verst - du er Trym!

Gufsa (*prøver å fange **oppmerksomheten** hans. Snakker*):

Trym, Trym, det er noe vi må fortelle deg - (*men Trym og trolljentene **overhører** ¹og tar **i stedet** ¹et vers **tiB***)

de aandacht

¹ negeren; ² in de plaats; ³ nog

Trym (*synger*):

Hvem er det **sleipeste** troll?

sluwste

Jentene (*synger*):

Det er Trym!

Trym (*synger*):

Hvem er det **fuleste** troll?

listigste

Jentene (*synger*):

Det er Trym!

Trym (*synger*):

Er jeg grim, er jeg grusom, er jeg grym?

Jentene (*synger*):

Du er ille, verre, verst - du er Trym!

Gufsa (*roper*):

Men så hør, da, Trym! Kan du ikke bare høre
bittelitegrann, da? **FOR SVINGENDE!**

een heel klein beetje
verdorie

Skrotolf:

For Tor har mista hammer'n, ikke sant? Og da tenkte vi
at –

Gufsa:

– hvis vi troll fant den først. Hvis vi **altså** kunne finne
den før ham, så –

dus

Trym (*ler buldrende og feier jentene til alle kanter*):

Og hva tror dere dette er?!

aanzet

(**Sting** fra musikken og alle gisper)

Gufsa og Skrotolf:

Har du funnet den?

Trym:

Jeg har **ærlig og redelig** stjålet den!

echt en waarlijk

Jentene og Gufsa og Skrotolf:

Hvem er det **lureste** troll?

leepste

Trym:

Det er Trym!

Jentene og Gufsa og Skrotolf:

Hvem er det farligste troll?

Trym:

Det er Trym!

Jentene og Gufsa og Skrotolf:

Er han grim, er han grusom, er han grym?

Trym:

Jeg er ille, verre, verst - jeg er Trym!

(alle forsvinner ut under triumferende latter)

*Tor og Lilletor kjører inn på scenen fra **motsatt** kant.*

tegenovergestelde

Tor med hammer'n:

Velkommen til Åsgard, Lilletor. Velkommen til den store **gudeborgen!**

*(gir ham en **lur**)*

Blås i luren, Lilletor. Kall æsene til **samling!**

godenburcht
soort hoorn
samenkomst

Lilletor skal akkurat til å blåse, da Loke kommer løpende inn.*

Loke:

Så, så, vent litt, vent litt! Ikke blås riktig ennå! Hva er det som **står på?** Kanskje jeg kunne hjelpe?

aan de hand is

Tor med hammer'n:

Loke! Aldri har jeg vel vært så glad for å se nettopp deg!

Loke:

Elskverdig. Altfor elskverdig.

vriendelijk

Lilletor (**forskrekket**):

Men du må da ikke be Loke hjelpe deg! Han kommer bare til å forsøke å **lure** oss!

geschrokken

bedriegen

Loke:

Sååå?... Lille venn?

Lilletor:

Jeg har nok hørt om deg! Det står om deg i –

Tor med hammer'n:

Torden og lynild! **Kommer du trekkende** med alle de eventyrene faren din leser for deg nå igjen?!

kom je nu aandraven

Loke:

Eventyr? Så **festlig**. Er jeg med i eventyr? Morsomt.

leuk

Lilletor (*sint*):

Du er... du er –

Tor med hammer'n:

Stille! **Menneskekryp!** Jeg vet hva jeg gjør. Jeg kjenner Loke.

mensenmormel

Loke:

Elskverdig.

Tor med hammer'n (*tar plutselig strupetak på ham*):

Og jeg vet akkurat hvor mye du er å stole på!

neemt ... in een wurggreep

Lilletor:

Det er riktig, Tor. **Gi ham inn!**

geef hem op zijn donder

Loke:

Slipp meg!

Tor med hammer'n:

Men jeg vet også at du har det sleipeste hodet og den **glatteste** tunge av alle jeg kjenner,

(*brøler*)

Og akkurat nå — nå trenger jeg deg!

(*slipper ham*)

gladste

Loke (*gnir seg på halsen*):

Altfor elskverdig.

wrijft

Frøya kommer inn. Fulgt av **mjauende** katter (*skuespillere som kryper omkring på alle fire¹ og agerer²*).

miauwende

¹ op handen en voeten

² maken allerlei bewegingen

Frøya:

Jeg har hørt hva som er skjedd, Tor. Uten Mjølner — uten din hammer — er vi **redningsløst fortapt**. Vi må hjelpe deg og lete alle sammen!

reddeloos verloren

Loke (*gnir **fremdeles** halsen sin*):

Det er derfor vi spør om du vil låne oss **fjærhammen** din, Frøya. Slik at jeg... for eksempel —

nog steeds
verenkleet

Tor med hammer'n (***dunker** ¹Loke hardt på **skulderen**²*):

God idé, Loke. **Nemlig!**

bonkt; de schouder
ja, inderdaad

Frøya:

Jeg har aldri før latt noen låne den.

Loke (***tett** ¹på henne, **overtalende**²*):

Elskverdig. Altfor elskverdig.

¹ dicht; ² overredend

Frøya:

Men om den så hadde vært av **gull** ... så skulle dere likevel fått låne den.

goud

*Frøya, Tor og Lilletor hjelper Loke på med de usynlige **vingene**.*

vleugels

Tor med hammer'n:

Sitter vingene riktig, Loke?

(*Loke **flakser** prøvende med armene*)

Så fly, da! Fly til Jotunheim og se om du kan få øye på hammeren min der!

klapwickt

Frøya (*slår seg **skremt** på munnen*):

Å, milde Odin, tenk om jotnene* har den!

geschrokken

Loke (*flakser av sted. "Flyr" i store sirkler*):

Jeg skal gjøre mitt beste!

Frøya (*roper til ham*):

Måtte det være godt nok!

moge

(*Loke forsvinner ut gjennom salen. Frøya til Tor:*)

Mjølner har alltid vært det våpen som har **forsvart** oss mot **mørkemaktene**¹. Uten den — ja, da er det **ute**² med oss!

verdedigd

¹ de machten der duisternis

² gedaan

*Mens Loke har flakset omkring, har Lilletor **klappet** kattene. En av dem har **veltet**¹ seg på ryggen med **labbene i været**². Han **klør**³ den på maven. Men nå roper Frøya "Pus, pus!" og tar kattene med seg ut av scenen. Tor og Lilletor følger etter.*

gestreeld

¹ gedraaid; ² de poten

omhoog; ³ kietelt; ⁴ poes

På motsatt kant av scenen dukker trollene opp igjen.

Gufsa:

Ingen kan stoppe oss lenger!

Skrotolf:

Uten hammer er Tor nesten **hjelpeløs**!

hulpeloos

Gufsa:

Vi kan bare **rykke** rett **inn** i Åsgard!

binnenrukken

Skrotolf:

Og ingen kan gjøre oss noe!

Gufsa:

Verden er vår!

Trym:

Verden er min! Det er jeg som har hammer'n!

Skrotolf (*skremt*):

Naturligvis. Selvfølgelig. **Greit** det.

oké

Gufsa (*jatter*):

Det er du som har hammer'n.

praat hem naar de mond

Trym:

Det er jeg som er mektig.

Gufsa (*jatter*):

Det er du som er mektig, Trym.

Trym:

Heretter skal alle si "mektige Trym" når de snakker til meg.

vanaf nu

Skrotolf:

Men dø, når skal vi knuse Åsgard og slå Tor i hodet med hans egen hammer?

Gufsa:

Ja, når skal vi **ta rotta på** dem, Trym?

te grazen nemen

Trym (*sint*):

O mektige Trym!

Skrotolf (*spakt*):

Ja, men... Når? — O mektige Trym?

gedwee

Gufsa:

Nå med en gang?

(*skynder seg å legge til*)

O mektige Trym?

eraan toe te voegen

Trym:

Nei!

Skrotolf:

Skal vi ikke?

Gufsa:

Nå som ingen kan stoppe oss...

(*retter seg fort*)

Jeg mener: stoppe deg – O mektige Trym?

corrigeert zich

Trym:

Først skal vi **pine** og plage dem. Leke litt med dem...

kwellen

Musikkovergang & vingesus? Loke kommer flaksende. Puster og peser.

geluid van vleugels
hijgt

Malla (*en av trolljentene*):

Jeg ser en merkelig fugl...

Guri (*en annen trolljente*):

O mektige Trym... ser du hvem det er?

Trym:

Ho-ho der oppel! Er det ikke Loke som flakser omkring?

Meg **lurer** du ikke så lett! Kom heller ned og hvil deg litt!

fop

Loke (*roper ned til ham*):

Takk som byr, jotunkonge! Takk som byr!

(*"lander" ved siden av Trym*)

bedankt voor het aanbod

Trym:

Du vet, du er alltid velkommen her i Jotunheim... Egentlig er du jo en av oss, du, Loke. Far til både Midgardsormen, Fenrisulven og Hel* . Du kan være stolt av barna dine!

Malla:

Og faren din var jotun*. Slik som oss. Vi vet det nok!

Guri:

Det vet vi det så, men det var aldri fint nok for deg å være troll, hva?

Trym:

Hysj, jenter!

(*skubber dem bort*)

Nå... hvordan står det til hos æser og alver? Er det noe nytt?

duwt

Loke:

Å, ja... det **er ikke fritt**! Og siden du spør: Dårlig – riktig dårlig – står det til, både i Åsgard og i Alvheim.

kan niet ontkend worden

Trym (*prøver å være alvorlig*):

Det var **sørgelig** å høre.

(*Og så ler han så det spruter*)

triest

barst hij in lachen uit

Loke:

Tors hammer **er blitt borte for oss**.

zijn we kwijtgeraakt

Trym:

Å, **huff** og huff!

(*kan nesten ikke snakke for bare latter*)

Nei, du sier ikke det?

(*holder seg på maven og vugger frem og tilbake*)

nee maar

van al het lachen

wiegt

Loke:

Jo — det er akkurat det jeg sier. Og nå spør jeg deg,

Trym: Det skulle vel ikke —

Trym (*nikker og nikker*):

Jo. Det skulle nok det!

knikt

Loke:

Jeg mener —

Trym (*avbryter*):

Akkurat. Det er jeg som har den! Og jeg har gjemt den — på et **lurt**¹ sted hvor dere **aldri i evighet**² vil finne den!

onderbreekt

¹ lepe; ² nooit van je leven

Loke (*spakt*):

Er det noen sjanse for å få den tilbake?

mak

Trym:

Tja... Vi kan jo allsids gjøre en **handel**!

overeenkomst

Loke:

Tor gir **hva som helst** – ehm, nesten hva som helst for å få Mjølner tilbake...

gelijk wat

(Trym ler **voldsomt**¹ igjen – tar Loke om **skulderen**² og fører ham ut, **mumler**¹ **lavt**² til ham. Loke slår ut med armene og **ruller**¹ med øynene. **Virker**² sjokkert over det som mumles...)

¹ heftig; ² de schouder

¹ mompelt; ² stilletjes

¹ rolt; ² lijkt

På **motsatt** side kommer Tor, Frøya og Lilletor inn. De **speider** ut i luften.

tegenovergestelde
turen

Tor med hammer'n:

Kommer han ikke snart!

Frøya:

Rolig, Tor.

Tor med hammer'n:

Hvor lenge skal vi vente?

Lilletor:

Se der! Der er jo Loke!

Loke kommer flaksende, men **nøler** med å lande.

aarzelt

Tor:

Fant du den?

Loke (på avstand og mens han flyr):

Fant og fant...

ja en nee

Frøya:

La nå Loke få tid til å lande først!

Tor (til Frøya):

Den som **setter seg**, glemmer ofte hva han skal si. Og den som får **lov**¹ til å legge seg, **rekker å finne på løgner**²!

(roper)

Fortell alt mens du er i luften! **Spytt ut!** Vet du hvor den er?

gaat zitten

¹ toestemming; ² heeft tijd om leugens te verzinnen

voor de dag ermee

<u>Loke</u> : Vet og vet...	ja en nee
<u>Tor (brøler)</u> : Ut med språket ¹ , din ulykkesfugl ² !	¹ zeg op; ² onheilsbode
<u>Loke</u> : Det er Trym som har hammer'n din.	
<u>Frøya</u> : Så er det ute med oss.	
<u>Loke</u> : Ute og ute... Han er villig til å gjøre en handel .	een overeenkomst sluiten
<u>Tor med hammer'n</u> : Hva som helst! Gull , sølv... hester, kuer...	goud
<u>Loke (tør fremdeles ikke lande)</u> : Du kan få hammer'n tilbake... men på én betingelse .	nog altijd voorwaarde
<u>Frøya</u> : Ja?	
<u>Loke</u> : At Trym får Frøya til brud !	bruid
<u>Frøya</u> : Hva?! (slår sint etter fuglen Loke) Aldri!	
<u>Loke</u> : Jeg sier bare det Trym ba meg om å si, jeg...	
<u>Frøya</u> : Skulle jeg gifte meg med et troll?	
<u>Loke (lander)</u> : Men Frøya...	
<u>Frøya</u> : Er dere gått aldeles fra vettet ¹ ? Tror dere jeg er så mannfolk-gæern at jeg hopper i senga med hvem som helst ¹ ? Synes dere det står så dårlig til med meg ² at jeg burde ta til takke med ³ et skabbete ⁴ troll?!	verstand verloren manziek ¹ gelijk wie; ² dat ik er zo slecht voorsta; ³ genoeg nemen met; ⁴ schurftige

Tor med hammer'n:

Men Frøya, da. Hør her litt, du må vel kunne –

Frøya:

Aldri i livet!

Tor med hammer'n:

For min skyld?

voor mij

Lilletor:

For vår skyld?

Frøya:

Heller vil jeg dø!

Loke (*mest til publikum*):

Det kommer vi kanskje til å gjøre alle sammen... Og
fortere enn vi **aner!**

vermoeden

Lilletor:

Men jeg har en mye bedre idé!

Tor med hammer'n:

Har du? La oss høre!

(*Lilletor trekker ham ned til seg og hvisker i øret hans*)

Sludder¹ og tusseprat²

(*retter seg opp*)

¹ onzin; ² prietpraat
komt overeind

Lilletor (*trekker ham ned igjen*):

Ja, men så hør da!

Tor med hammer'n:

Nei! Torden og lynild!

(*vil gå ut av scenen*)

Aldri i livet! Nei, har jeg sagt!

Lilletor (*henger på slep¹, gir seg ikke²*):

Men det er den eneste sjansen vi har!

¹ wordt meegetrokken ² laat
niet af

Frøya og Loke følger **forvirret** etter. *Alle ut av scenen.*

in de war

På motsatt side **dukker** trollene **opp**.

duiken ... op

Trym:

Gjør klar til bryllup!

Gufsa:

Tror du hun kommer?

Trym:

De våger ikke annet.

(*svinger hammeren **truende***)

De kunne bare våge!

Trym:

Hvem er det lureste troll? Hæ?

Gufsa og Skrotolf (***bøyer**¹ seg **underdanig**² og forsvinner **baklengs** ut*):

O mektige Trym!

Trym (*direkte til publikum*):

Jeg lurer hvem jeg vill! De tror at jeg – men der **tar** de **feil**! Der tar de **sørgelig**² og **ugudelig**² feil!

*Musikkovergang & **Havlyder***

Midgardsormen:

Jeg hører du skal gifte deg, Trym?

Trym (*stolt*):

Yes!

Midgardsormen:

Motta¹ mine **våteste**² **gratulasjoner**³. Mine dypeste, lengste og aller **hesligste**⁴ gratulasjoner.

Trym:

Takk, takk, gamle **scchhlange**.

Midgardsormen:

Men når du har giftet deg med Frøya... du har vel ikke tenkt å...?

Trym (*ler*):

På ingen måte¹. **Langt i fra**².

Midgardsormen:

Det var det jeg håpet.

Trym:

Hammeren er min! Snart er også Frøya min – den vakreste i himmel og på jord.

dreigend

ze moesten eens proberen

¹ buigen; ² onderdanig
ruggelings

¹ vergissen ... zich; ² jammer-
lijk; ³ geweldig;
geluiden van de zee

¹ neem ... in ontvangst; ² nat-
ste; ³ gelukwensen; ⁴ lelijkste

bootst het sissend geluid na

¹ in geen geval ² helemaal niet

Midgardsormen:

Du er et klokt troll, Trym.

Trym:

Tor vil aldri få hammeren tilbake. Aldri! Men jeg skal selv – personlig – ha den glede å **dunke** den i hodet på ham!

kloppen

Midgardsormen (*synker i havet*):

Dette er en stor dag for alle vonde **makter**.

machten

Også Trym går ut. Fra motsatt kant kommer Tor og asene. De prøver **alt de kan å la være å le**. For Tor med hammer'n er nesten ferdig **pyntet**¹ som **brud**² – og han ser ganske **skrullete**³ ut.

uit alle macht om niet te
¹ uitgedost; ² bruid; ³ maf

Tor med hammer'n:

Slør meg her og slør meg der... Jeg ser jo snart ut som en **oppblåst** blomst!

sluier
opgeblazen

Loke:

Tor!... Du ser fantastisk ut!

(Tor **skuler**¹ **olmt**² på ham)

¹ staart; ² woedend

Frøya (*tenksomt*):

Vi skulle kanskje tatt **barten**¹ din også – og **skjegget**²?

bedachtzaam
¹ snor; ² baard

Tor med hammer'n:

Aldri!

Loke:

Men du ville bare sett enda søtere ut, Tor.

Tor med hammer'n:

Søt meg her og søt meg der!

Frøya:

Kanskje **det greier seg** om du bruker slør.
(**fester** et slør over ansiktet hans)

lukt het
maakt ... vast

Loke (*går ned i knestående*):

O **Mystiske**¹, Skjønne **Quinde**²!

knielt
¹ mysterieuze; ² prachtige
vrouw

Tor med hammer'n:

Hold kjeft!

bek dicht

(prøver **å få tak i** ham, jager ham rundt i **ring**²)

Frøya (stamper med foten):

Hold opp, begge to!

(holder Tor fast)

Og du – hvis du skal **late som om** du er meg, så får du
vørsågod lære å **oppføre deg**!

Tor med hammer'n:

Det er det dummeste jeg **har vært med på**.

Lilletor:

Men det er den eneste sjansen vi har!

Løke (kan ikke **dy seg**¹ for å **erte**² enda en gang):

Og du ser bare så **nyyyyyyyyydelig** ut.

(**klapper** ham på kinnet)

Tor med hammer'n:

Fingrene vekk!

(fanger både Løke og Lilletor i én **bevegelse**)

Men dere to skal få være med!

Løke:

Skal vi?

Tor med hammer'n:

Som **brudepiker**!

(drar dem med ut av scenen)

Kom så pynter vi dere også!

På motsatt side kommer Gufsa og Skrotolf **sjanglende** inn.

Gufsa:

Vi skulle visst ikke ha smakt på den siste **tønna**, Skrotolf.

Skrotolf:

Å, jo da, søster. Må jo passe på at alt er som det schkal –
hikk – og nå kan Frøya bare komme.

Gufsa:

Nå er alt klart. Bordene er dekket. **Benkene** er
halmstrødde.

Skrotolf:

Det er så fint her at det **rent**¹ skinner i **lorten**²!

¹ te pakken te krijgen; ² cirkels

doen alsof
je te gedragen

aan heb deelgenomen

¹ zich inhouden; ² plagen
verruuuuukkelig
aait

beweging

bruidsmeisjes

waggelend

ton

de banken
met stro bedekt

¹ werkelijk; ² het vuil

Trym (dukker opp ¹ , <i>pyntet til brudgom og ganske stresset</i> ²): Er maten ferdig? Hjelp meg med denne knappen her. (Gufsa hjelper ham)	¹ komt tevoorschijn ² gestresseerd
Skrotolf: 100 griser er slaktet ¹ og steekt ² .	¹ geslacht; ² gebraden
Trym: Og drikkevarer ?	dranken
Skrotolf: Prima! (hikker) Unnskyld. Virkelig prima varer!	hikt
Trym (<i>peker på brudefølget</i> ¹ som kommer trippende ² inn): Der kommer hun!	¹ bruidsstoet; ² trippelend
Skrotolf: Jammen kommer hun ikke!	ze komt toch echt
Trym: Se som det lyser og skinner av henne! Å, Frøya! (henført) Min brud!	schittert verrukt
Tor med hammer'n (vinker <i>kokett til ham</i>): Yo-ho!	wuift
Bruden og brudepikene gjør en sving ¹ bak skjermbrette ² . Trollene følger etter. Lyd: sting ¹ fra musikken. Og deretter: havbrus ² og plasking ³ !	¹ omweg; ² het scherm ¹ fragmentje; ² ruisen van de zee; ³ geplons
Midgardsormen (<i>stikker hodet frem på et helt annet sted, kanskje bak publikum og langt borte fra scenen!</i>): Men her er ikke alt som det skal være! Jeg kan kjenne det på halen ¹ min! For da jeg kikket innom Åsgard isted ² – for å gotte meg ¹ over hvor fælt ² gudene hadde det – så hadde de det ikke fælt i det hele tatt! Og Frøya var der, hun også! De prøver å lure oss! Så nå er onde råd dyre! (<i>roper</i>) Kom hit, lille haifuglen min!	¹ staart; ² zonet ¹ me te verlustigen; ² akelig bedriegen "haaivogel"
Haifuglen (<i>kommer skrikende og viser skarpe vampyrtenner!</i>)	
Midgardsormen: (<i>klapper den, ruller sammen et papir, stikker det i en hylse og henger det rundt halsen på Haifuglen</i>):	huls

Så lille haifugl, fly til Trym – fly til Jotunheim og **advar**
Trollkongen. Si at det **slett ikke** er Frøya...

waarschuw
helemaal niet

Haifuglen (*skriker mens den flakser avsted*):

Telegram — telegram! Telegraam!

Midgardsormen (*roper etter den*):

Men skynd deg! Vi har ingen tid å miste!

*Midgardsormen og Haifuglen forsvinner ut. De andre kommer inn igjen, som et **ordentlig¹ brudedefølge²** – arm i arm og til tonene fra Mendelssohns bryllupsmarsj. Flere troll **slutter seg til**. De "setter seg" ved **langbordet**.*

¹ echt; ² bruidsstoet
sluiten zich aan
de lange eettafel

Trym:

Velkommen **alle som én**.

(til "Frøya")

— og særlig til deg!

allemaal

Tor med hammer'n (***fniser** og vender seg bort – prøver å **forsyne seg** av maten*)

giechelt
zich te bedienen

Løke (*hvisker*):

Vent til de sier værsgod!

Tor med hammer'n:

Jammen!

Løke:

Husk du er en dame!

Lilletor:

Og det er best du sier så lite som mulig.

Tor med hammer'n (*grovt*):

Hvorfor det?

Lilletor:

For du **høres** ikke **ut** som noen dame akkurat.

klinkt

Tor med hammer'n (*indignert og med **grov røst***):

Gjør ikke jeg?!

(***tar seg i deÅ** og **snakker i fisteP***)

Gjør ikke jeg?

(*snur seg mot Trym og **napper** ham kokett i nesen. Ler i fistel*)

grove stem

¹ beheerst zich; ² met een
falsetstem
bijt

Trym (*benført*):

For en deilig stemme hun har!
(slår ut med hendene)
 Og nå må dere bare forsyne dere!

Tor med hammer'n *(i fistel)*:

Gudskjelov!

*(langer inn¹ – for han er som vanlig **skrubbsulter**²)*

Stekte **reveromper**³? Mm!

*Trym ser **måpende** på hvordan "bruden" spiser. Tor med hammer'n **dunker ham i siden**¹ og **raper**².*

Tor med hammer'n *(raper, men går rett opp i fistel etterpå)*:

Gid så deilig det smakte!

Trym:

Nå har jeg aldri!

(Tor med hammer'n drikker en hel tonne øl alene)

I alle dager!

Tor med hammer'n *(i fistel)*:

Mat? Mer mat!

*(**hamstrer** vilt)*

Trym:

Aldri har jeg sett **maken til matlyst** hos noen brud!

Loke:

Sant nok, sant nok. Men så har heller ikke bruden spist på åtte dager!

Trym:

Åtte dager?

Loke:

I åtte dager og åtte netter har Frøya hverken smakt **vått eller tørt**¹, så helt **fra seg av iver**² var hun etter å komme hit til deg...

Trym *(klapper Tor på kinnet)*:

Stakkars liten!

(men trekker hånden fort til seg, for Tor vil spise hånden hans også!)

Au — bruden bet meg!

*(Tor med hammer'n **knurrer** lavt)*

Å, min skjønne. La meg få **lette** litt **på**¹ **sløret**² ditt.

*(Tor trekker seg unna, men Trym **gir seg ikke**)*

godzijdank

¹ doet zich te goed; ² uitgehongerd; ³ vossenbipsen

met grote ogen

¹ geeft hem een por; ² boert

goh

jeetje

hamstert

zo'n eetlust

¹ drinken noch eten; ² buiten zichzelf van geestdrift

knort

¹ oplichten; ² sluier
geeft niet op

Jo, kom nå. Ikke vær så **sjenert**¹. Et kyss – et **bitte lite**²
nusse nuss?

*(ser inn i Tors øyne, blir han så forskrekket at han hopper
bakover)*

Å, **hutte-meg-tu!**

Skrotolf:

Å, hutte tu?

Gufsa:

Å, hutte tu hva for noe?

Trym:

Aldri hadde jeg trodd at en brud kunne ha så **bistert** et
blikk og så **kvasse** øyne!

Loke:

Kvasse og kvasse... Ja, stakkar, litt **rødsprenget** i øynene
er hun nok...

Trym (*grøsser*):

Litt?! Å, hutte-tu!

Loke:

Det er fordi hun ikke har sovet på åtte netter —

Trym:

Hæ?

Loke:

– så **avsindig**¹ lengtet hun **etter**² deg og Jotunheim!

Trym (*retter ryggen og ser seg stolt omkring*):

Nei og nei. Nå har jeg vel aldri **hørt på maken!**

(klapper Tor på kinnet)

Stakkars liten.

*(Men når Tor **vrir på hodet** trekker han hånden raskt til seg –
husker **bittet** fra i sted)*

*Nå dukker det opp to trolljenter som blåser i **bukkehorn**.*

Trym:

Det **blåses til**¹ bryllup og **vigsel**²!

Lilletor:

Kan ikke jeg få være prest?

¹ verlegen; ² heel kleine
neusje neusje

achterover
uitroep van verrassing

kwaad
scherpe

bloeddoorlopen

huivert

¹ krankzinnig; ² verlangde ...
naar
recht
zoiets gehoord

zijn hoofd draait
de beet

bokkenhoornen

¹ er wordt geblazen voor
² huwelijksinzegening

Trym:

Nei, det skal jeg selv være!

Haifuglen (*flakser inn*):

Telegram – telegram – telegram!

Gufsa tar hylsen fra halsen dens – og fuglen flakser ut igjen.

Gufsa (*åpner brevet*):

Det er visst kommet et fest-telegram...

Trym (*vinke avvergende*):

Siden! Først skal Frøya og jeg **vies** til mann og kone!

afwijzend
gewijld worden

Gufsa:

Men det ser veldig viktig ut...

Trym (*klapper i hendene*):

Bær inn hammeren!

*Og så blir Mjølner båret inn. Den ligger på et stort **skjold**, som fire unge jotner holder mellom seg. Trym griper hammeren og **løfter** den høyt **i været**. Det blir **dørgende**² stille i den store bryllupssalen.*

schild
tilt ... op
¹ omhoog; ² volslagen

Loke (*kan likevel ikke la være å spørre – forsiktig*):

Ja, den skal vel snart sendes tilbake til Åsgard, nå?

Trym:

Aldri!

Loke:

Men **avtalen**...?

de afspraak

Trym:

Betyr ingenting! Eller vil du **nekte**¹ meg å **juge**² når jeg har **lyst**? Hvem tror du egentlig at du er?

¹ verbieden; ² liegen
zin

Loke (*fort*):

Bare en liten brudepike.

Trym (*grynter*):

Akkurat! Så **istedenfor** å gi Tor hammeren tilbake, går vi til **angrep**!

(*roper utover salen*)

Vi **knuser** Åsgard!

in plaats van
aanval

verpletteren

Gjestene:

Ja!

Trym:

Dreper gudene!

Gjestene:

Ja!

Trym (ler):

Kan noen ønske seg en vakrere bryllupsreise?

Gufsa (*hun og Skrotolf står **for seg selv** og leser telegrammet*):

Men Trym, hør her, da!

apart

Trym:

Hysj, har jeg sagt!

(*roper*)

Her har jeg Mjølner! Det sterkeste våpen i himmel og på jord. Ved denne hammeren **tar jeg** – Trym – **deg** – Frøya — **til ekte!**

treed ik ... met jouw ... in de echt

(*Alle trollene jubler og **roper til lykke**¹. Alle **unntatt**² Gufsa og Skrotolf, som nå er nokså **skjeltvne**³...*)

¹ roepen gelukwensen; ² behalve; ³ bang

Tor (*med grov røst*):

Kan jeg –

(***kremter** og tar seg i det, lar stemmen gå i fistel*)

Å, kjære... kan ikke jeg få holde den litt?

schraapt de keel

Trym:

Da legger jeg den her hos deg – som tegn på at vi fra nå av er for rette **ektefolk** å regne.

(*Tor griper hammeren **begjærlig***)

echtelieden
begeerig

Loke:

Hjertelig til lykke – begge to!

hartelijk gefeliciteerd

Gufsa:

Men Trym... O **mektige** Trym, jeg må få lese dette brevet for deg.

machtige

Trym:

Nei, har jeg sagt. Festtelegrammene kan vente **til siden!**

tot later

Tor (*med fistelstemme*):

Å, det gjør vel ingenting... **Trymmebassen** min. Store

"grote beer" (*koosnaam*)

busselusken.

Gufsa:

Ja, det er altså fra Midgardsormen, og –

Trym (*feier det bort*):

Han vil **gratulere**¹, **selvfølgelig**².

Gufsa:

Nei, det er det han ikke vill!

Trym:

Ikke?

Gufsa:

Han vil **advare!**

Tor (*kokett og i fistel*):

Akkurat likt ham, den gamle sl-a-a-angen.

Trym:

Hø! La meg få se!

Gufsa:

Ja, det er nok best at du leser selv. Og Skrotolf og jeg – vi må nok dessverre gå nå, vi...

Trym:

Sitt!

Tor (*i fistel*):

Men les nå, kjære.

Trym (*leser stakkato og dårlig, mens vi hører redde snufs fra Gufsa og Skrotolf*):

Den – du – tror – er – Frøya – er – ikke – Frøya – likevel. Det – er – bare – en – som – har – (*spør Tor*)

Hva står det her?

Tor (*leser i fistel*):

Kledd seg ut.

Trym (*gjentar*):

Det er bare en som har kledd seg ut.

(*stotrer videre*)

Jeg – vet – ikke – hvem – det – er.

"supervriendje"

wuift het weg

¹ ons feliciteren; ² natuurlijk

waarschuwen

typisch voor

gesnuif

zich verkleed

(til Tor)

Hø! Han påstår at du ikke er Frøya. Ha-ha. Den var god.
For hvis du ikke er Frøya, hvem skulle du vel så være?

(ler)

Tor med hammer'n **river** av seg sløret.

Trym:

Å, **hutte-tu!**

Tor:

Å, hutte-tu til deg også!

Trollene (i skremt kor):

Det er Tor!

Tor med hammer'n (**veiver** med Mjølner):

Med hammer'n!

Et vilt **basketak**¹. Først gir han Trym en **luftetur**². Så går han **løs på**³ de andre. Det **knaser**⁴ i jotunskaller⁵. Små troll og **digre**⁶ **kjemper**⁷ **skvetter**⁸ til alle kanter. Til sist **står** Tor og Lilletor og Løke alene **tilbake**⁹.

Tor med hammer'n:

Og så, venner – tilbake til Åsgard! Det får være nok troll for denne gang!

(**plystre**¹ på bukkene. De kommer **brekende**² inn)

Opp i kjerra, med oss!

(De klatrer opp i den usynlige kjerra)

Hypp mine bukker! Hypp!

De tar en **sving** på scenen og forsvinner ut. Men akkurat da...
faller Lilletor ut av kjerra! De andre merker det ikke.

Lilletor **snurrer** rundt... alene på scenen... og "legger seg" til å sove i samme seng som ved stykkets begynnelse.

Lilletor (i søvne):

Vent på meg!

(våkner)

Pappa?

Far (kommer inn):

Hva er det, lille Tor? Har du drømt nå igjen?

Lilletor:

Jeg har ikke drømt. Jeg har vært hos Tor med hammer'n,

rukt ... af

*uitroep die aangeeft dat men
onaangenaam verrast is*

zwaait

¹ handgemeen; ² "reisje door
de lucht; ³ valt ... aan; ⁴ kraakt;
⁵ schedels; ⁶ grote; ⁷ reuzen;
⁸ springen; ⁹ blijven ... over

¹ fluit; ² mekkerend

bocht

draait

in zijn slaap

bare at han ikke hadde noen hammer, for trollene hadde tatt den og —

behalve dan dat

Far:

Så, så, ta det rolig. Det var bare en drøm, skjønner du vel.

Lilletor:

Det var det heller ikke!

Far:

Men nå skal jeg sitte her helt til du har **sovnet** igjen.
(**brer** ¹*over ham* – og oppdager at Lilletor har **jenteklær** ²!)
Men i all verden? Hvor har du fått de jenteklærne fra?

ingedømmeld

¹ spreidt (de deken); ² meisjeskieren

Lilletor (*giesper*):

Å, ja... det var noe vi måtte... men det er en lang historie, pappa! Den skal jeg nok fortelle – en annen kveld. Men nå må jeg sove.

Far:

Hei – vent litt, da!

Lilletor:

God natt –

Far (*klør seg i hodet*):

Jeg skjønner ingenting, jeg!

Lilletor:

– og pappa... Sov godt!
(**snorker**)

snurkt

Aladdin og den vidunderlige lampen

I en stor by på grensen mot Kina levde det en gang en **skredder** som het Mustafa. Han var så fattig at det var **så vidt** han og hans kone og deres eneste sønn kunne leve av det han tjente. Gutten het Aladdin og var en **uroilig**¹ og **styrløs**² fyr som aldri ville holde seg hjemme og aldri **ta seg** noe ordentlig **til**. Å arbeide falt ham ikke inn. Han streifet omkring på gata **dagen lang**, lekte på torgene med de andre guttene, eller drev mellom **buene** på basaren.

Han stod opp med solen, sprang ut på gata og ble der og kom først hjem lenge etter at det var blitt mørkt. Faren som syntes at Aladdin var i den **alderen** at han burde begynne å lære å begynne å arbeide, prøvde å få ham til å skjønne litt av **skredderhåndverket**, men det var umulig. Bare faren et øyeblikk vendte ryggen til, sprang Aladdin fra bordet og ut på gata og det var ikke mulig å **få tak i** ham mer den dagen.

Til slutt ga skredderen det opp og gikk bort og døde av **sorg** over sin umulige sønn. Men heller ikke det fikk Aladdin til å **ta seg sammen**. Moren hadde lite eller ingenting å leve av, men gutten tenkte ikke på å **tjene** så mye at det ble til mat til ham selv engang. Da hun skjønte at det aldri ville bli skredder av ham, **lukket** hun **verkstedet**¹ og solgte skredderutstyret² og **beholdningen**¹ av **tøyer**², så hadde hun litt mat til et par ukers tid. Siden prøvde hun å **tjene til livets opphold**¹ til seg og gutten ved å spinne **bomull**².

Aladdin var nå femten år. Litt mat fikk han hjemme, og litt mat var det alltid å **få fatt i** på gata. En dag da han lekte i solen, kom en fremmed over plassen, så Aladdin, **stanset**¹ og **stirret**² på ham, **nærmet seg**³ og la hånden på **skulderen**⁴ hans og spurte: "Er du sønn til skredder Mustafa?"

Aladdin så fort opp og svarte; "Ja, men han er død." Da tok den fremmede gutten om halsen, **omfavnet** ham og **kysset**¹ ham, **klaget**² høyt og ropte: "Min sønn, jeg er din **onkel**! Jeg har reist i mange år og gjennom mange land, og når jeg endelig kommer hit for å treffe min bror, er det første jeg får høre at han er død. Men hvor du **ligner** ham, min sønn. Jeg vil være som en far for

kleermaker
nauwelijks

¹ onrustige; ² onhandelbare
deed
de godganse dag
de kraampjes

leeftijd

de kleermakersstiel

te pakken te krijen

verdriet
zich te vermannen
verdienen

sloot
¹ de werkplaats; ² materiaal
¹ voorraad; ² stoffen

¹ in het levensonderhoud te
voorzien; ² katoen

te pakken te krijen

¹ stopte ² staarde; ³ kwam
dichterbij; ⁴ shouder

omarmde
¹ kuste; ² deed z'n beklag
oom

lijk op

deg. Hvordan er det, lever din mor ennå, og hvor bor hun?"

Alladin fortalte at moren levde og hvor de bodde. Den fremmede ga ham noen **småpenger** og sa: "Spring hjem så fort du kan og si til din mor at jeg besøker henne i morgen. Jeg vil se huset der min bror levde så lenge og endte sine dager".

Aladdin sprang hjem og spurte moren om han hadde hatt noen onkel. Moren tenkte seg om: "Ja, det er sant," sa hun. "Din far hadde visst en bror, men han er død for lenge siden".

"Ja," sa Aladdin, "men jeg har nå møtt en mann i dag som omfavnet meg og sa at han var min onkel. Han ga meg disse pengene til deg og ba meg si at han ville besøke deg i morgen."

Neste dag så den fremmede lenge og **oppmerksomt** på ham, omfavnet ham, ga ham to **gullstykker** og sa: "Min sønn, gi disse pengene til din mor og si hun må kjøpe noe **til kvelds** for dem. Jeg kommer for å besøke henne og spise hos henne og du må også holde deg hjemme." Aladdin ga pengene til moren og fortalte hva den fremmede hadde sagt. Hun gjorde **innkjøp** og lagde mat.

Like før kveldstid kom den fremmede og han hadde med seg vin og frukt, så seg om i stua og spurte hvor Mustafa hadde pleid å sitte. Da han fikk hvite det, kastet han seg ned på **gulvet**, kysset stedet flere ganger og ropte med **tårer**¹ i øynene: "**Gid**² jeg hadde kommet **tidsnok** til å omfavne deg, bror!"

Så reiste han seg og så til Aladdins mor: "Du skal ikke undre deg over at du ikke har hørt om meg før. Det er førti år siden jeg forlot landet. Jeg har reist i India, Arabia, Syria, Egypt og i mange år har jeg vært i Afrika. Men til slutt ble jeg grepet av **lengsel** etter å se mitt land og min **slekt** igjen. Så underlig at den første jeg skulle møte var Aladdin. Nå vil jeg gjerne vite hvilket **håndverk** gutten lærer seg og om du har nytte og glede av ham.

Aladdin ble rød i hodet. Han så ned og kunne ikke finne på noe å svare. Men hos moren var det rikelig med ord.

munten

waar

aandachtig
goudstukken

voor het avondeten

inkopen

de vloer
¹ tranen; ² ik wou
op tijdverlangen
familie

ambacht

Hun fortalte **med sukk og gråt** at Aladdin var en **doven**¹ slyngel. Han var sin mor bare **til byrde**² og sprang på gata **dagen lang**¹ og lekte **enda**² han skulle være langt forbi den **alderen** da en bryr seg om slikt. Hun gråt bittert og sa: "Jeg kommer til å **stenge** døra for ham, så han kan bli på gata og ikke plage meg mer."

zuchtend en huilend

¹ luie; ² tot last;

¹ de hele dag; ² hoewel

leeftijd

sluiten

Da moren var ferdig med **klagesangen**, snudde den fremmede seg til Aladdin og sa: "Det din mor sier om deg gjør meg vondt, men kanskje **står det ikke så ille til** med deg som hun tror. Jeg kan tenke meg at du **nødig** vil bli skredder. Hva ville du si om jeg kjøpte en **bu**¹ til deg med kostbare stoffer og fint **lin**². Hvis du har lyst til å bli kjøpmann, så skal jeg hjelpe deg."

de klaagzang

is het niet zo erg gesteld

ongaarne

¹ kraam; ² linnen

Aladdin hadde aldri drømt om å bli kjøpmann, men det hørtes da bedre ut enn skredder. Og han svarte høflig, ja takk, han ville gjerne bli kjøpmann. Han visste at kjøpmennene var **velkledd**¹ og **nøt**² alles **aktelse**³. Mens han takket onkelen, fløy tankene ut på gata til guttene, til torgene og til **smauene**, hvor det var frihet og **lek**.

¹ goed gekleed; ² genoten

³ achting

steegjes

vermaak

Den fremmede sa at han ville komme og hente Aladdin neste morgen og ta ham med seg ut i byen. Han ville gi ham fine klær og vise ham den bua han hadde tenkt å kjøpe til ham. Moren var **fra seg av glede** og gråt og takket. Og da det ble sent på kvelden sa den fremmede farvel og gikk.

buiten zichzelf van vreugde

Tidlig neste morgen hentet onkelen Aladdin. Og han hadde virkelig fine klær med til ham. Han sa han ville ta ham med seg og vise ham hvor de rike kjøpmennene bodde. Og til moren sa han at hun skulle ikke bli redd hvis Aladdin kom sent hjem. Gutten tok de nye klærne på seg og fulgte onkelen. Onkelen førte ham til Sultanens palass og gjennom mange og skjønne **hager**. Og Aladdin undret seg over hvor vakkert alle ting var.

tuinen

Til slutt kom de utenfor byen. Ved en liten skog satte den fremmede seg for å hvile og tok frem **niste** – kaker og frukt og delte med Aladdin. Da de hadde spist, reiste den fremmede seg og sa at Aladdin skulle følge ham videre. Mens han fortalte om sine mange reiser, førte han Aladdin langt utenfor byen og de kom ut på en **slette** som strakte seg helt over mot fjellene. Så langt hadde Aladdin aldri vært. Den store, **ensomme** sletta,

mondvoorraad

vlakte

verlaten

de blå fjellene langt ute, byen med **kupler** og minareter som **lyste**¹ fjernt i solen gjorde hans hjerte **uroelig**. Han spurte om de ikke skulle snu. Han var trett og hans mor ventet på ham. Men den fremmede sa: "Vær ikke redd, jeg skal bare vise deg enda en hage, **skjønnere**¹ og **underligere**² enn noe annet du har sett eller drømt om."

koepels

¹ schitterden; ² onrustig

mooier

verbazingwekkender

Og mens de gikk videre, fortalte han om slike **vidunderlige**¹ **opplevelser**² at Aladdin **sperret** øynene **opp**³ av **forundring**⁴ og glemte at han var trett. Slik **fikk** den fremmede **lokket**⁵ gutten med seg over sletta og helt bort til fjellene. Og der førte han ham inn i en ensom og grønn dal med bratte fjell som ingen kunne komme over.

¹ wonderbaarlijke; ² belevenissen; ³ opensperde; ⁴ verwondering; ⁵ lokte

Her **stanset**¹ den fremmede, **så seg om**² og sa: "Endelig, endelig er jeg her på dette stedet jeg har lett etter så lenge. Endelig, endelig har jeg funnet det rette stedet. Og nå, Aladdin, skal jeg vise deg ting som er ukjente for alle andre **dødelige**."

¹ hield ... halt ; ² keek rond

stervelingen

Nå er det tiden til å fortelle at den fremmede **slett ikke** var Aladdins onkel. Han var en berømt og vidt bereist **trollmann**, kjent under navnet "den afrikanske trollmann".

helemaal niet

tovenaar

Hele sitt liv hadde han arbeidet med de **hemmelige** kunstene, og slik hadde han oppdaget at i en **underjordisk** hage fantes en vidunderlig lampe som kunne gjøre den som eide den rikere og mer berømt enn alle jordens konger.

geheime

onderaardse

Det hadde lykkes ham å finne ut at denne underjordiske hagen lå i Kina, ikke langt fra den byen der Aladdin bodde. Men han kunne ikke gå ned i **hulen** selv. Dit kunne bare den komme som ingenting **ante** om **trolldomskunsten**². Og trollmannen måtte få lampen fra hans hånd. Hans hemmelige kunst hadde vist ham en ung mann som var den rette.

het hol

afwist

toverij

Og da han så Aladdin leke på gata, hadde han kjent ham igjen **med en gang**. Det var Aladdin han hadde sett under sine trolldomskunster. Han hadde **holdt øye med** Aladdin flere dager før han hadde snakket til ham. Han mente han ville bli en hyggelig tjener som han kunne bruke som han ville og siden **fjerne** hvis han ble

dadelijk

in het oog gehouden

"verwijderen"

brysom.

Da han nå hadde funnet det rette stedet han hadde søkt etter så lenge, ba han Aladdin samle sammen så mye **tørkvist**¹ som mulig, så han kunne få laget et stort **bål**². Da tørkvisten var samlet, **tente** trollmannen **på**, **mumlet**¹ hemmelige **besvergelses**² og kastet **røkelse**³ i **ilden**⁴.

Røyken¹ **steg**² høyt mot himmelen til den **brede seg ut**³ over jorden. Og med ett **tok** jorden **til å dirre**⁴! Den **revnet**⁵ og åpnet seg. Og Aladdin så en stor, **firkantet**⁶ stein foran føttene sine og midt på den var det **festet**⁷ en **jernring**¹ til å **løfte** den **opp**² med. Aladdin var blitt så redd at han ville springe **sin vei**, men trollmannen **grep fatt i**¹ ham og slo ham hardt i ansiktet og **truet**² ham med alt ondt hvis han ikke **lystret** ham blindt. "Du må gjøre som jeg sier, og da trenger du ikke være redd," ropte han, "men hvis du er trassig, da er du **fortapt**!"

Aladdin torde ikke annet enn å lystre og stod **urørlig** og ventet på hva som skulle skje. Trollmannen holdt ham fast i armen og **pekte** på steinen og sa: "**Legg** nøye **merke til** hva jeg nå sier. Under denne steinen er inngangen til en **underjordisk** hage, og i den er det en **skatt** som gjør den som finner den rikere enn den **mektigste** kongen i verden. Du er den eneste som kan løfte eller røre steinen. Ikke engang jeg tør legge hånden på den eller sette foten i hagen under jorden, men derfor må du gjøre alt jeg sier du skal gjøre."

Nå ble Aladdin **ivrig**. Han lovet å gjøre alt som ble sagt til ham. Og han ville løfte steinen bort med en gang. Men trollmannen holdt ham tilbake og sa: "Nei, så lett er det ikke. Med egen kraft kan du ikke løfte steinen. Med det samme du **tar fatt i** ringen, må du nevne din fars og din **farfars** navn, så kan du løfte den som ingenting."

Aladdin gjorde som trollmannen sa, og da han løftet steinen til side, **stirret** han ned i en **hule** der en smal trapp førte dypt ned i jorden.

Trollmannen sa: "Legg nå nøye merke til hva jeg sier. Når du kommer ned, finner du en åpen dør som fører deg inn til en veldig hule med tre store saler. I hver sal finner du fire store **vaser**¹ fulle av **gull**² og sølv, men rør

hinderlijk

¹ droge takken; ² vuur
stak ... (ze) aan
¹ mompelde; ² bezweringen
³ wierook; ⁴ het vuur

¹ de rook; ² steeg
³ zich verspreidde; ⁴ begon ...
te trillen; ⁵ scheurde; ⁶ vier-
kante; ⁷ vastgemaakt
¹ ijzeren ring; ² optillen
weg
¹ greep ... vast; ² bedreigde
gehoorzaamde

verloren

onbeweeglijk

wees
let ... op
ondergrondse
een schat
machtigste

enthousiast

vastneemt
grootvaders

¹ staarde; ² grot

¹ vazen; ² goud

dem ikke! Før du går inn der må du samle klærne dine godt om deg, og gå så fort du kan gjennom de tre salene. Kom ikke **nær**¹ noen ting, **ikke engang**² med klærne for da dør du straks! Ved enden av den tredje sal er det en dør som fører ut til en hage. Der skal du følge veien **tvers** igjennom hagen til du kommer til en trapp med **åtti trinn**. Når du går opp den, kommer du til en terrasse. Der står en brennende lampe i en liten nisje. **Slukk**¹ den, kast **veken**², **hell oljen ut**³, ta lampen med deg og bring den til meg. Har du lyst til å plukke noen av fruktene i hagen, kan du gjerne det, men **la det ikke hefte deg for mye**. Og en ting til!"

Trollmannen **tenkte seg om** – "Ingen vet hva slags farer en slik hemmelig hage kan gjemme, og det ville være ille om du ikke kom tilbake. Ta denne ringen og sett den på fingeren din. Den **beskytter** deg mot ulykker hvis du gjør som jeg har sagt. Gå så, vær ikke redd og **lykke til!** Og husk at kommer du vel fra det, har vi begge rikdom nok for dette livet".

Trollmannen ga ringen til Aladdin, som lett og glad og **uredd** sprang nedover trappene. Han fant døra til de tre salene og samlet klærne om seg før han gikk inn. Han så vasene med gull og sølv, men rørte dem ikke. Her var en **isnende**¹ kulde, en dødens **ro**². Aladdin **grøsset** og skyndte seg gjennom salene og ut i hagen. Han ga seg ikke tid til å se seg om, men fulgte veien som førte til trappa, sprang opp til terrassen, fant nisjen og tok lampen. Helte oljen og veken ut og stakk lampen i lommen og skyndte seg nedover trappa igjen.

Og nå så han seg **nysgjerrig** om. Det var en underlig og vakker hage. Tunge av frukter hang grenene på trærne og aldri hadde Aladdin sett slike frukter. De strålte, de skinte, de lyste i alle farger, og lyset fra alle disse fargene **blendet** Aladdins øyne.

Men det var **dødsstille** i hagen. Ikke en fugl sang, ikke et blad rørte seg. Det **anget** ikke av fruktene eller av blomstene på marken. Ingen lette **rådyr** eller gaseller sprang under grenene, ingen bekker **rislet**. Det fantes ikke noe **plaskende springvann**.

Aladdin **plukket** en av fruktene og bet i den, men kastet den **ergerlig** fra seg. Den var av glass! Likevel tok han noen av dem for de var så vakre at det kunne jo være

¹ dicht bij; ² zelfs niet

dwars
tachtig treden

¹ doof; ² de wick; ² giet de olie uit

verdoe er niet te veel tijd mee

dacht diep na

beschermt

geluk ermee

onverschrokken

¹ ijzige; ² rust
huiverde

nieuwsgierig

verblindde

doodstil
geurde
reeën
murmelden
klaterende fontein

plukte
geërgerd

moro å ta dem med seg for å vise dem fram.

Han fylte lommene og **stappet full**¹ en **pung**² han bar i beltet. Så skyndte han seg forsiktig gjennom de tre salene og sprang opp trappa der den afrikanske trollmannen ventet ved utgangen. Aladdin ropte opp til ham: "Hallo onkel! Rekk meg hånden og hjelp meg opp!"

Trollmannen svarte: "Ja vel, min sønn, det skal jeg nok, men rekk meg lampen først!"

"Du skal få den straks jeg er oppe", svarte Aladdin.

"Nei, nei, nei, med en gang!" ropte Trollmannen sint.

"Men det kan jeg ikke," svarte Aladdin. "Den ligger på **bunnen** av lommen, og lommen er full av glassfrukter".

Slik **trettet** de en stund. Og da trollmannen forstod at Aladdin ikke ville **gi seg**, ble han redd Aladdin hadde oppdaget **hemmeligheten** med lampen slik at han ikke ville gi den fra seg. Tanken gjorde ham **fra seg av raseri**. Han glemte alt annet og ville bare **gjøre det av med**¹ Aladdin.

Han **slengte** all røkelsen i ilden og skrek sine **trolldomsord**¹ med høy **røst**². Straks lå steinen over

leuk

¹ stoppte ... vol; ² tas

de bodem

ruzieden
toegeven
het geheim

buiten zichzelf van woede
¹ voor eens en altijd afrekenen
met
gooide
¹ toverwoorden; ² stem

inngangen, jorden **lukket** seg over den, og Aladdin var stengt ute fra friheten og trollmannen fra hulen. Han **stirret**¹ en stund mørkt på jorden der **åpningen**² til hulen hadde vært, så slokket han ilden **omhyggelig** og skyndte seg bort.

sloot

¹ staarde; ² de opening
zorgvuldig

Den underjordiske hagen kunne han aldri mer **treng**
ned i. Lampen som han hadde ofret så mange år av sitt liv for å finne, ville han aldri **få fatt i**. Han hadde ikke annet å gjøre enn å dra tilbake til Afrika og fortsette med sine hemmelige trolldomskunster. Han gjorde en stor **omvei** forbi byen for å ikke treffe noen som kunne spørre etter Aladdin, og reiste så fort han kunne tilbake til Afrika.

inkomen

te pakken krijgen

omweg

Da steinen **lukket seg** ved inngangen, forsto Aladdin først ikke hva som var hendt, men sto der og ventet på at trollmannen skulle åpne igjen. Han ropte høyt at onkelen skulle åpne hulen. Han ble sint, han ble redd, han gråt, han **truet**¹, han **tigget**², men alt var like stille. Og steinen lå like **urørlig**.

zich sloot

¹ dreigde; ² smeeke
onbeweeglijk

Aladdin **tok til å** tenke på om han ikke kunne finne en annen dør eller utgang. Han gikk langsomt ned trappa mens han følte langs veggene i hulen med hendene, men der var ingen dør. **Grøssende** sprang han enda en gang gjennom de tre øde og iskalde salene og ut i hagen. Han **styrtet** gjennom gangene og under de tunge stille trærne.

begon

huiverend

snelde

Det var som om hagen aldri **tok slutt**. Aldri var det noe som **lignet**¹ en utgang, og **hvordan** han **enn**² løp, kom han alltid tilbake til det samme stedet foran inngangen til de tre salene. Overalt sto trær med frukter som lyste og **glimt**^{et} og den eneste lyden som var å høre var hans egne **skritt**¹ og den lette **klirringen**² av frukter som **støtte sammen** når han sprang mot et tre.

eindigde

¹ leek op; ² hoe ... ook
ook

fonkelden

¹ schreden; ² gerammel
tegen elkaar botsten

I tre **døgn**¹ uten **forskjell**² på dag og natt, men alltid med det samme **uvirkelige** lyset fra de skinnende fruktene styrtet Aladdin **fortvilet** omkring i hagen for å finne en utgang. **Iblant** kastet han seg trett ned og lå der og gråt sakte, så sprang han opp igjen. Det måtte da finnes en utgang! Men den tredje dagen ga han opp. Med trette skritt **slepte** han seg gjennom de tre stille og iskalde salene, som bare fikk ham til å tenke på døden, og tilbake til trappa som hadde ført ham til utgangen. Han visste nå at han måtte dø. Han løftet hendene for å

¹ etmalen; ² onderscheid
onwerkelijke
vertwijfeld
soms

sleepte

folde dem.

Men da han foldet hendene, **gned** han ringen trollmannen hadde gitt ham, og straks revnet jorden foran ham! Opp av **dypet**¹ skjøt en vill og **uhyggelig**² **ånd**¹. Hodet nådde til **loftet**² i hulen, og den ropte med en røst som **runget**¹ under **hvelvingen**²: Hva vil du meg? **Befal**¹, og jeg må **lyde**²!"

Aladdin ble så overrasket at han ikke fikk tid til å bli redd. Han hadde bare en tanke – å komme seg bort fra hulen. "Kan du det, så hjelp meg ut!" ropte han. Og uten at han visste hvordan det hadde **gått for seg**, stod han plutselig utenfor hulen der trollmannen hadde tent **bål**.

Aladdin så seg **forvirret** omkring. Det var **tidlig morgen**. Solen var nettopp stått opp, luften var frisk og ren og over alt var det liv. Det **suste** i trærne. Det **anget** av blomster. Over de høye, bratte fjellene fløy store fugler. Og langt, langt borte på den andre siden av sletta så han morgensolen blinke i byens minareter. Men inngangen og steinen var sporløst forsvunnet.

Det var som om han hadde drømt alt sammen! Han måtte **kjenne etter** i lommene sine, – jo, der lå glassfruktene, lampen. Det måtte være sant likevel! Han var sulten og trett, og **hjemturen** tok tid, og det var alt **langt på dag** da han kom hjem. Og der satt hans mor og gråt og trodde at han var død. Han sank **utmattet** ned på gulvet, og det første han sa var: "Mor, gi meg noe å spise! Jeg har ikke smakt mat på tre dager!"

Mens moren **fant frem** mat og drikke, fortalte han henne alt som hadde hendt. At den fremmede ikke var hans onkel, men en ond trollmann som hadde villet drepe ham! Da hun ikke ville tro ham, viste han henne fruktene og lampen. Ingen av dem trodde det var noe **verdifullt** han hadde brakt med hjem, men de ble lagt i en **krukke**¹ og satt opp på **loftet**².

Aladdin la seg til å sove, men da han våknet neste morgen var han **like** sulten og ba moren om mat. Men moren sa: "Kjære sønn, i går spiste du det siste brødstykket som var i huset. Du får vente til jeg får solgt litt **bomull**.

vouwen

wreef ... over

¹ de diepte; ² griezellige

¹ geest; ² "het dak"

¹ weergalmde; ² het gewelf

¹ beveel; ² gehoorzamen

gebeurd

een vuur

verward

vroeg in de morgen

ruiste

geurde

controleren

de tocht naar huis

laat op de dag

uitgeput

tevoorschijn haalde

waardevols

¹ kruik; ² de zolder

nog even

katoen

Aladdin svarte: "Det blir litt for lenge å vente, så sulten som jeg er! Ta ned den gamle lampen jeg hadde med, så skal jeg prøve å få solgt den! Det må da **bli til** litt brød i alle fall!"

zorgen voor

Moren hentet lampen og sa: "Så **skitten** som den er, så får du ikke noe for den. Vent litt, så skal jeg **pusse** den." Hun tok vann og litt fin sand og en **klut** og **ga seg til å gni** lampen med det. Men hun hadde ikke rørt den før hele huset **ristet**¹ som om det skulle **rase sammen**². Og opp fra gulvet kom en **kjempestor** ånd med et vilt og **fryktelig**¹ ansikt og ropte med **tordenrøst**: "Hva vil du meg? Befal, og jeg lyder! Ønsk og det du vil ha skal bli gitt deg! Du er min herre og jeg er din slave!"

vuil
oppoetsen
doek
begon te wrijven
¹ schudden; ² instorten
enorm grote
¹ angstaanjagend; ² donderstem

Aladdins mor **besvimte** av skrekk, men selv om Aladdin ikke var særlig modig av seg så hadde han da i **hvert fall**¹ sett en ånd før. Han sa: "Jeg er **forferdelig**² sulten, kan du skaffe meg litt å spise?"

viel flauw
¹ in elk geval; ² verschrikkelijk

Ånden forsvant et øyeblikk, men før Aladdin fikk snudd seg var den der igjen med et kjempestort **sølvbrett** på hodet. På brettet stod 12 sølv**skåler**² fylt med all slags god mat, og ved siden av skålene lå seks brød av **kritthvitt mel**¹. Ånden satte brettet på bordet, **stilte**² to flasker vin og to sølv**pokaler ved siden av** og forsvant.

zilveren presenteerblad
borden
¹ krijt wit meel; ² zette
bekers ernaast

Nå **våknet** moren **av besvimelsen** og stirret forskrekket på Aladdin som **nikket** rolig til henne og sa: "Hallo mor, **ta det bare med ro!** Stå opp og kom hit og spis! Jeg tror her er nok til oss begge. La ikke maten bli kald, det har den ikke godt av!"

kwam ... weer tot bewustzijn
knikte
maak je geen zorgen

Moren reiste seg **møysommelig**¹ og **vaklet**² bort til bordet. Og **enda** hun ikke kunne skjønne hvor maten hadde kommet fra, spiste hun godt av den. Og aldri hadde hun eller Aladdin drømt om at det kunne være så mye og så god mat på ett brett! Mens de spiste, fortalte Aladdin hva som hadde hendt. Moren sa at hun aldri torde se den fryktelige ånden igjen og at de måtte selge den farlige lampen. Men Aladdin lo av henne, **klappet** henne på hodet og sa at hun skulle overlate til ham å **stelle med**¹ lampen. For han var vant til å **omgås**² ånder.

¹ moeizaam; ² wankelde
hoewel

aaide
¹ hanteren; ² omgaan met

Da det var gått noen dager, var den gode maten spist opp, og nå tok Aladdin et av sølvfatene som ånden

hadde brakt, gikk til en mann han kjente og spurte om han ville kjøpe det. Mannen så straks hva fatet var verdt. Han **bød** Aladdin en guldinar for det. Og Aladdin syntes det var mange penger og **tok** med glede **imot tilbudet**². Så sprang han hjem og ba moren kjøpe mat for pengene.

bood
aanvaardde
het aanbod

Slik solgte han fat etter fat og fikk en guldinar for hvert av dem. Og mannen ble en rik mann på den forretningen. For selve brettet ga han 10 gulldinarer og Aladdin syntes det var en hel **formue**.

fortuin

Slik hadde mor og sønn det ganske godt en tid. Aladdin hadde mistet sin gamle lyst til å streife om på gata. Han følte seg altfor **voksen** til å leke og ville ikke lenger **drive ørkesløs omkring**. Men han visste ikke riktig hva han skulle **ta seg til**. Han gikk ofte over til den delen av byen der de rike kjøpmennene bodde. Stanset utenfor butikkene deres, og hørte dem fortelle om sine reiser og **eventyr**.

volwassen
nietsdoend rondzwerven
doen
avonturen

Da pengene de hadde fått for fatene var brukt opp, **visste** Aladdin **ikke annen råd**¹ enn å **ta frem**² lampen igjen. Han gned den, og straks var ånden der og ropte: "Hva vil du meg? Befal, og jeg lyder! Ønsk, og det du vil ha skal bli gitt deg! Du er min herre, og jeg er din slave!"

¹ had geen andere keuze; ² te voorschijn te halen

Aladdin sa at han var sulten, og ånden brakte ham en like **storartet**¹ **oppdekning**² som forrige gang. Da maten var spist opp, ville Aladdin selge fatene. Han kom han forbi en **gullsmed**butikk. Gullsmeden stod i døra. Han stanset Aladdin og sa: "Jeg har flere ganger sett deg gå forbi med slike fat. Hva får du for dem når du selger dem?"

¹ schitterende; ² maaltijd
goudsmid

Aladdin sa han fikk en guldinar stykket. Gullsmeden ristet på hodet og sa: "Da er du blitt **bedratt** mer enn jeg trodde var mulig. Men gjort er gjort. La oss **veie** fatet, så skal jeg gi deg dets fulle verdi."

bedrogen
wegen

Han veide fatet, og da han var en ærlig mann, ga han Aladdin åtti gulldinarer for hvert fat. Slik hadde nå mor og sønn rikelig å leve av, men de bodde fremdeles i det gamle huset.

Aladdin kledde seg bedre enn før og **søkte omgang med**¹ **ansette**² kjøpmenn. Slik ble han en ung mann

¹ contact zoeken met; ² voor-

som ble respektert for sin **klokskap**³ og sin **dannelse**⁴. Og da han tok til å forstå seg på **litt av hvert**⁵, skjønte han straks at de fruktene han hadde med seg fra hagen ikke var av glass, men at de var kostbare edelstener av en glans og **størrelse**¹ som han ikke hadde sett **maken**² til der i byen. Men han sa ikke noe til moren, og viste dem heller ikke til noen annen.

En dag Aladdin kom gjennom gata, som førte til Sultanens **palass**, hørte han at det ble ropt ut en **kunngjøring**¹ om at alle buer og **gatedører**² skulle **lukkes**³, og alle folk skulle holde seg inne til Sultanens datter, prinsesse Bredul Bredur, var kommet forbi på vei til **badet** og tilbake igjen.

Aladdin fikk **lyst**² til å se prinsessen uten **slør**². Fra sine glade guttedager kjente han alle **smau**¹ og **smutthull**² omkring badet. Og han fant seg ganske riktig et slikt hull der han kunne stå **skjult** og se prinsessen **i det samme** hun gikk inn i badet.

Aladdin behøvde ikke å vente lenge. Fra **skjulestedet** sitt kunne han se henne komme. Tre eller fire **skritt** fra døra slo hun sløret **til side** og Aladdin så hennes ansikt, og aldri hadde han sett noe så vakkert. Prinsessen var den skjønneste unge kvinnen som levde i den tid. Hun var rank som et **spyd**¹ og **myk**² som en ung og **bøyelig**³ **lind**², øynene var store og svarte som kull, hennes kinn var som en anemone, hennes munn som en korall og hennes hår som nattens mørke.

Lenge etter at hun var gått inn i badet, sto Aladdin uten å røre seg. Så skyndte han seg hjem. Der var han stille og **fortenkt**, svarte ikke på morens spørsmål, spiste ikke, drakk ikke, men satt bare og stirret **fremfor seg**. Men neste morgen satte han seg foran moren og sa til henne: "Kjære mor, du skal ikke være **urolig**¹. Jeg er **verken**² syk **eller**³ gal! Men i går så jeg prinsesse Bredul Bredur gå til badet, og et øyeblikk fikk jeg se henne uten slør. "Jeg elsker henne og jeg kan ikke leve **uten** henne! Og jeg vil be sultanen gi meg henne til kone."

Moren hørte på ham med åpen munn. Så **brast** hun **i latter** og ropte: "Min sønn, du er blitt gal! Hva er det du sier? Vil du ha sultanens datter til kone? Hvem skal gå til sultanen for deg å be om henne da?"

name; ³ intelligentie; ⁴ ontwikkeling; ⁵ een beetje van alles

¹ grootte; ² gelijke

paleis

¹ bekendmaking; ² straatdeuren; ³ gesloten worden

de badinrichting

¹ zin; ² sluier

¹ steegjes; ² schuilhoeken

verborgen

op het ogenblik

schuilplaats

passen

opzij

¹ speer; ² zacht; ³ buigzame
linde

in gedachten verzonken
voor zich uit

¹ ongerust; ^{2,3} noch

zonder

barstte ... in lachen uit

"Det skal du gjøre."

Nå ble moren redd og sa: "Skal jeg gå til sultanen og spørre om han har lyst til å gi sin eneste datter til sønnen av en fattig skredder! Gå til sengs, gutten min, og prøv å få sove! Du er visst svært syk."

Aladdin svarte: "Kjære mor, jeg visste du ville bli **forskrekket** og skrike opp, men du kan spare deg alle **innvendinger** for jeg vet hva du vil si. Du må enten gå til sultanen og be ham gi meg sin datter til kone, eller så må du se meg dø!"

ontsteld
bezwaren

Moren ble reddere og reddere og sa: "Min sønn, mitt eneste barn, jeg er jo din mor, jeg har båret deg under mitt hjerte, jeg vil gjøre alt for deg, men **tenk deg om!** Din far var fattig, og jeg er fattig, du selv er fattig. "Vår **slekt** er ukjent, og så vil du jeg skal be for deg om datteren til en **hersker**¹ som kan **slette** deg **ut**² med et blikk eller en **håndbevegelse**. Tenk litt på meg også, se på meg! Skal jeg gamle, fattige kone stå foran sultanens trone og be om hans datter? Jeg kommer ikke inn en gang! Det er det beste av alt sammen: Jeg kommer til å bli jagd ut med **hån** og spott og må enda takke Allah om jeg slipper så billig fra det! Nå er du **fornuftig** igjen, nå er du ikke gal mer! Og så snakker vi ikke mer om dette!"

denk na

familie (*over een aantal generaties*)
¹ heerser; ² elimineren
beweging van zijn hand

Men Aladdin lot seg ikke **rokke** og gjentok: "Du må gå til sultanen og be ham **gi** meg sin datter **til ekte**, eller du må se meg dø! Men du skal ikke gå så fattig som du tror. Du skal ta med deg de fruktene jeg fant i hagen trolldammen sendte meg ned i. De er ikke av glass. De er edelstener! Og ingen konge i verden har sett **maken til dem!**"

hoongelach
bij je verstand

van zijn stuk brengen
ten huwelijk

zoiets

Moren gikk etter glassfruktene. Og da de lå på bordet, skinte de med en slik brennende glans at det var vondt å se på dem. Aladdin tok en vase og la edelstenene i den. Og moren kom med to duker av **lin**. Den ene la hun over stenene, den andre bandt hun om hele vassen, så hun hadde et **knytte** å bære i.

linnen
bundel

Hun håpet ennå at Aladdin skulle få **vettet** igjen, men da hun kom ned i stua neste morgen og så ham sitte blek og **urørlig**¹ som før og stirre **taus**² fremfor seg, kom hun ikke med flere innvendinger. Langsomt og **bedrøvet** gikk hun til sultanens palass.

verstand

¹ onbeweeglijk; ² zonder een
woord te zeggen
bedroefd

De høye herrer ved **hoffet** var nettopp gått inn i **porten**¹ da hun kom. Utenfor sto en **mengde**² mennesker som ventet på å få **lov** til å komme inn. Så ble porten åpnet, og Aladdins mor gikk inn sammen med de andre.

Rådet¹ ble holdt i en stor, **høyloftet**² og praktfull sal. Den gamle kona stilte seg **engstelig**³ helt **nede**⁴ ved døra, men slik at hun hele tiden kunne se sultanen.

Den ene etter den andre ble ropt opp og kom fram og forklarte sin sak. Til slutt reiste sultanen reiste seg og spurte om flere hadde noe å be eller spørre ham om. Og da ingen svarte, gikk han.

Der stod Aladdins mor med gaven. Nå måtte hun **rusle** hjem uten å ha **oppnådd** noe. Hun var redd Aladdin skulle bli sint. Derfor skyndte hun seg å si i det samme hun kom inn: "Kjære sønn, jeg har sett sultanen, og det er ikke så lite. Jeg stod der så lenge at jeg ble trett i bena, og **før jeg visste ordet av det**, var han borte." Aladdin svarte at så måtte hun forsøke igjen dagen etterpå.

Neste dag gikk moren igjen til slottet. Men det ble ikke til mer denne gangen heller. Hun hadde ikke mot til å **tre frem**, og sultanen gikk uten at hun hadde talt til ham. Slik gikk det fem ganger. Og i de fem dagene så moren Aladdin bli blekere, magrere og tausere for hver dag. Men den sjettede dagen da de fleste hadde gått, snudde sultanen seg til **storvesiren**¹ og sa: "Jeg har **lagt merke til**² en gammel kone som kommer hit hver dag. Hun står **nederst ved**³ døra og holder et knytte i hånden. Vet du hva hun vil?"

Storvesiren visste det ikke. Sultanen sa: "Før henne hit! Jeg vil hvite hvorfor hun kommer hit hver dag."

Storvesiren ga **vaktmannen** ved døren tegn til at han skulle føre den gamle kona som stod der frem for sultanens trone. Og da Aladdins mor kom fram, gjorde hun slik hun hadde sett de andre gjøre. Hun kastet seg ned på gulvet og lå der til sultanen **bød** henne å stå opp. Sultanen sa til henne: "Jeg har sett deg her hver dag. Har du et **ærend**¹ til meg eller en **bønn**² eller en sak, så ikke vær redd, men tal åpent til meg."

het hof

¹ de poort; ² massa toelating

¹ het beraad; ² met een hoge zoldering; ³ bevreesd; ⁴ achteraan

sjokken bereikt

voor ik het beseftte

naar voren te gaan

¹ (hist.) *hoogwaardigheidsbekleder aan de vroegere Arabische en Perzische boven*; ² opgemerkt ³ helemaal achteraan bij

de wacht

beval

¹ boodschap; ² verzoek

Aladdins mor kastet seg igjen ned på gulvet. Og da hun hadde reist seg sa hun: "Mitt ærend er så rent umulig , så utrolig at jeg ikke vet om jeg tør si et ord om det. Hva jeg har å be om er like underlig ¹ som det er dristig ² . Jeg skjelver over hele kroppen av skrekk og vil heller be om å få lov til å gå hjem."	onmogelijk ongelooflijk ¹ vreemd; ² vermetel
For at hun skulle få litt mer mot, sendte sultanen alle andre bort. Bare han selv og storvesiren ble tilbake med den gamle redde kona. "Nå kan du tale fritt og uten frykt." sa han til henne.	opdat
Men Aladdins mor sa: "Store konge, jeg ber deg at du på forhånd ¹ vil love å tilgi ² meg hvor meningsløst ³ og dristig du finner det jeg ber om."	¹ voorhand; ² vergeven ³ absurd
Sultanen lovet det og sa: "Det skal ikke hende deg noe ondt, så tal uten frykt."	
Nå fortalte den gamle om sin sønn som tilfeldigvis hadde sett prinsessen og som blitt grepet av en slik vanvittig ¹ kjærlighet ² til henne at han enten måtte få henne til kone eller dø.	toevallig ¹ waanzinnige; ² liefde
"Jeg har prøvd å snakke alvorlig med ham, sa hun, "Jeg har skjent og jeg har bedt, men han hører ikke på meg og han spiser ikke, han drikker ikke, han sover ikke og til slutt måtte jeg love ham å gå til deg, du mektige herre og be deg gi min sønn din datter til kone. Dette er den sjette dagen jeg er her, og jeg ville ikke hatt mot i dag heller hvis du ikke hadde kalt meg fram. Nå ber jeg deg tilgi meg som bare er en stakkars gammel kone og min sønn som har blitt gal."	gescholden vergeven
Sultanen hørte vennlig på henne. Han syntes synd på henne og var ikke sint. Da hun var ferdig, spurte han henne hva det var hun hadde i knytte. Aladdins mor svarte at det var en liten gave fra hennes sønn, og løste opp knyttet, satte vasen ved foten av tronen og tok linduken av.	vriendelijk maakte ... los
Nå var det sultanen som undret seg. Der stod den fattige kona og viste ham en vase full av så kostbare, fullkomne edelstener at det ikke fantes maken til dem i hele hans rike. Han satt lenge stum og stirret på edelstenene, så bøyde han seg ned. Han tok edelstenene en etter en opp og beundret dem, snudde seg mot	volmaakte zonder een woord te zeggen boog

storvesiren og sa: "Dette er en gave verdig **en hvilken som helst**¹ prinsesse. Jeg kan ikke **avvise**² den som byr en slik gave."

¹ gelijk welke; ² afwijzen

Storvesiren **ergret seg** da han hørte det. For han ville gjerne ha sin egen sønn gift med prinsessen og han sa: "Gaven er sikkert prinsessen verdig, men vi vet jo ingenting om den unge mannen. Nei, jeg synes nok du burde **prøve** ham litt nøyere før du gir ham prinsessen.

werd boos

op de proef stellen

Sultanen hadde selv mistet **lysten** til å gi sin datter til en ukjent mann, og han sa til Aladdins mor: "Si til din sønn at han skal få min datter til kone, så snart han sender meg førti **kar**¹ av rent **gull**² fylt med slike edelstener som dem du kom med i dag. Karene skal bæres av førti svarte **slaver**, og skal følges av førti hvite slaver som må være rikt kledd. Dette er mine **betingelser**. Kan han **oppfylle**² dem, gir jeg ham min datter."

zin

¹ vaten; ² goud

slaven
voorwaarden
vervullen

Aladdins mor kastet seg igjen ned foran sultanens trone og skyndte seg hjem. **Snart** var hun glad og tilfreds og **snart**¹ **bedrøvet**², snart lo hun **for seg selv**³, for hun mente at nå måtte da den **galskapen**⁴ **være brakt ut av verden**. Snart gråt hun litt også når hun tenkte på hvor bedrøvet Aladdin ville bli.

nu eens

¹ dan weer; ² bedroefd; ³ stillettjes; ⁴ waanzin
de wereld uit zijn

Straks hun var innenfor døra ropte hun: "I dag har jeg endelig talt med sultanen! Nå må du ikke snakke mer om det **giftermålet**¹. Sultanen var så **nådig**² som han kunne være. Han sa ikke nei, men han stilte en del betingelser." Så fortalte hun hva sultanen hadde sagt og sa **overtalende** til Aladdin: "- og så tenker vi ikke mer på det."

¹huwelijk; ² goedgunstig

overredend

Aladdin reiste seg og sa: "**Ikke verre!** Jeg hadde tenkt meg ganske andre vanskeligheter. Slike **småting** skal ikke **hindre** meg i å få prinsessen. Gå nå og gjør middagsmaten ferdig mor. Jeg er svært sulten. **Imens** skal jeg tenke litt over tingene **i ro**."

niets moeilijker
prutserijen
beletten
ondertussen
rustig

Med det samme moren var ute av døra, grep Aladdin lampen og gned den. Straks var ånden der og spurte hva han hadde å befale. Aladdin sa: "Sultanen vil gi meg sin datter, men forlanger at jeg først skal sende ham førti store kar av gull fylt med slike frukter som vokser i den underjordiske hagen. Og karene skal bæres av førti svarte slaver fulgt av førti unge og vakre og praktfullt

kledde hvite slaver. Er du min **trofaste** slave, lampens **lydige** ånd, bringer du meg alt dette så sultanen kan ha det i dag før solen går ned.

Ånden svarte: "Du befaler og jeg lyder", forsvant og kom straks tilbake fulgt av førti svarte slaver. Hver av dem bar et gullkar på hodet og karene var fylt av perler og diamanter og rubiner og smaragder og andre edelstener. Og de var enda større og vakrere enn de Aladdins mor hadde brakt sultanen. Over hvert kar lå et **teppe**. Etter de svarte slavene, kom førti unge menn i kostbare klær. Alle disse slavene fylte huset, gården og den lille hagen. Så ropte Aladdin på sin mor og sa at hun måtte skynde seg og gjøre seg klar til å bringe sultanen den gaven han hadde forlangt. Selv ble han rolig hjemme.

Straks slavene kom ut på gata, stanset folk opp og så på **toget**. Flere og flere strømmet til slik at det mange steder var vanskelig å komme fram. Et slikt praktfullt **opptog** var aldri sett før. Slavenes klær var av de dyreste stoffer. De bar belter av ekte gull med diamanter og rosene på **turbanene** var laget av edelstener.

Slavetoget nærmet seg slottet og overalt fulgte en menneskemasse som jublet og skrek av **henrykkelse**. Da toget var like utenfor porten, gikk offiseren fram, og da han så den første slaven trodde han det var en **fyrste** og bøyde seg for å kysse **sømmen** på klærne hans. Men slaven avviste ham **høytidelig** og sa: "Vi er bare slaver. Vår herre kommer når det passer ham."

trouwe
gehoorzame

deken

de stoet

stoet

de tulbanden

verrukking

vorst
de zoom
plechtig

Slavene gikk inn i gården der **hoffet** var samlet. Og ingen som var **til stede** hadde en drakt som var **tilnærmelsesvis** så kostbar som de slavene bar. Sultanen fikk **melding** om toget, og han ga ordre til at det skulle føres inn i den store salen. Der ville han møte det.

het hof
aanwezig
bij benadering
bericht

Da toget kom inn i salen delte det seg. **Halvparten** av slavene gikk til venstre, halvparten til høyre. Og de stanset i en **halvkrets** foran tronen. De svarte slavene satte gullkarene fra seg på teppet. Og alle, både de svarte og de hvite, kastet seg ned og rørte teppet med **pannen**. Deretter reiste de seg og stod **urørlig**¹ med **korslagte**² armer.

de helft

halve cirkel

het voorhoofd
¹ onbeweeglijk; ² gekruiste

Aladdins mor var så **forvirret** av alt som var hendt, at hun ikke riktig visste hva hun gjorde eller sa. Men hun kastet seg da ned foran sultanens trone, reiste seg igjen og sa: "Herre, min sønn Aladdin sender deg disse småtingene. Det er en altfor liten og **ubetydelig** gave til en prinsesse, men vi håper hun vil **ta imot** det."

in de war

onbeduidend
aanvaarden

Sultanen hørte bare halvt på henne. Han visste ikke hva han skulle beundre mest. Slavenes drakter og holdning, eller gullkarene med edelstenene, perlene og diamantene. Da han hadde sittet lenge stille, snudde han seg til storvesiren og sa: "Nå, vesir, hva mener du om den mannen som kan sende slike gaver? Jeg tror alle må være enige i at han er **verdig** til å gifte seg med prinsessen."

het waard

Vesiren torde ikke komme med flere **innvendinger**, og sultanen sa til Aladdins mor: "Si til din sønn at jeg venter på ham, og at jeg ingenting heller vil enn å gi ham min datter."

bezwaren

Aladdins mor skyndte seg hjem, og sultanen lot gull og edelstenene bringe inn i **skattekameret** for at han kunne se nærmere på dem.

de schatkamer

Straks Aladdin fikk høre sultanens svar, sprang han inn på værelset sitt, tok lampen og gned den og straks var ånden der. "Snille ånd," ropte Aladdin, "Skaff meg et bad og en drakt så praktfull som ingen konge har båret. Nå er tiden kommet da jeg selv går til slottet."

Et øyeblikk etter var Aladdin i et bad av **mangefarget**

veelkleurig

marmor¹. Han ble badet av **usynlige**² tjenere, og kledd på i en drakt så vidunderlig at ingen **noensinne** i hele verden hadde kunne tenke seg en slik drakt. Fra badet ble han straks brakt tilbake til sitt hjem. Der fant han en hest med **sal**¹ og **bissel**² og i gården sto tjue svarte slaver med rike gaver og tjue hvite slaver som skulle gå foran ham. Dessuten var det seks unge og skjønne slavinner som skulle følge moren. Til slutt rakte ånden Aladdin ti **punger** med ti tusen gulldinarer i hver **for at** han og slavene kunne dele ut gaver til folket som **stimlet sammen** i gatene for å se på opptoget.

Aladdin **svang** seg i salen og toget satte i gang. **Det var så vidt**¹ det kunne **bane seg vei**² gjennom gatene, så fullt av folk var det. De **hyllet**³ Aladdin og **jublet til takk** når han og slavene strødde gulldinarer ut til høyre og venstre.

Over hele byen fløy nyheten om den rike og skjønne og **gavmilde** Aladdin som skulle gifte seg med sultanens datter. Og de som hadde kjent ham som den fattige, dovne og **lettsindige** gategutten undret seg over hans underlige **skjebne**, men det var ikke en eneste som **misunte** ham hans lykke.

I slottet var alt **gjort i stand** til Aladdins ankomst. Ettersom **larmen**¹ av folkemassen steg og **nærmest seg**² slottet, **økte** spenningen. Alle hofffolkene var samlet i **slottsgården**¹. **Vaktsjefen**² møtte Aladdin ved porten og førte ham inn i en stor sal der sultanen satt på sin trone. Sultanen hadde ventet **spent** på Aladdin. Han ble både overrasket og glad da han så Aladdin komme inn. Rank og vakker og mer praktfullt kledd enn noen kongesønn.

Da Aladdin ville kaste seg ned på gulvet, stanset sultanen ham, **omfavnet** ham og førte ham opp til tronen og lot ham sitte mellom seg og storvesiren.

Aladdin sa: "Herre, jeg **tar imot** den ære du viser meg, men jeg glemmer aldri at jeg er din slave, og at jeg kjenner din storhet og din makt."

Sultanen svarte: "Min sønn, ditt liv er for meg fra nå mer dyrebart enn mitt eget. Å se deg er mer verdifullt for meg enn alle dine og mine **skatter**". Luften skalv av **trompetstøt**² og paukeslag og folket jublet.

¹ marmer; ² onzichtbare ooit

¹ zadel; ² bit

beurzen
opdat
samendromden

zwaaiide
¹ het was met moeite; ² zich
een weg ... banen; ³ huldigden
riepen hun dank uit

vrijgevige

lichtzinnige
lot
misgunde

klaargemaakt
¹ het lawaai; ² naderde
nam ... toe
¹ de paleistuin; ² het hoofd
van de wacht
benieuwd

omarmde

aanvaard

schatten
trompetstoten

Sultanen førte Aladdin inn i en annen og like praktfull sal der festmåltidet var dekket. Sultanen spiste alene med Aladdin. Da de hadde spist, **ble** det **sendt bud etter**¹ den **øverste dommeren**² for at **ekteskapskontrakten**³ kunne bli **satt opp**⁴, og sultanen spurte Aladdin om han ville bli med på slottet med det samme og **feire** bryllupet. Aladdin svarte: "Herre, den timen blir den lykkeligste i mitt liv, men jeg ber deg likevel om så stor **frist** at jeg kan bygge et slott for prinsessen. Vis meg et sted i nærheten der jeg kan bygge slottet." Sultanen svarte: Min sønn, velg selv det stedet du vil, men husk at jeg først blir riktig glad når jeg vet at du vil gifte deg med min datter."

¹ werd gehaald; ² opperste rechter; ³ het huwelijkscontract; ⁴ opgesteld
vieren
respijt

Aladdin tok **farvel med**¹ sultanen, **steg til hest**² og red tilbake med **følget**³ sitt. Straks han var kommet hjem, grep han lampen, kalte på ånden og sa til den: "Du beste og lydigste av alle ånder, i dag ber jeg deg om det største. Like **overfor** sultanens palass skal du bygge et slott til meg, et slott som er verdig for meg og min kone prinsesse Bredul Bredur. Bygg det som du vil, men husk å bygge en stor firkantet sal med **kuppel**¹. Veggene skal være **prydet** med gull- og sølvarbeid og salen skal ha fireogtjue vinduer og **gitrene**¹ foran dem skal **smykkes**² med diamanter, rubiner og smaragder. Men ett vindu skal du la være uten gitter!"

¹ afscheid van; ² klom op zijn paard; ³ gevolg
tegenover
koepel
versierd
¹ tralies; ² versierd worden

Det **led mot** kveld og solen gikk nettopp ned da Aladdin ga lampens ånd **befaling** om å bygge slottet.

werd stilaan
bevel

Om natten kunne Aladdin ikke sove for **lengsel** og **uro**, og tidlig om morgenen viste ånden seg og sa: "Herre, slottet er ferdig. Kom og se om du er fornøyd."

verlangen
opwinding

Aladdin skyndte seg til slottet som han fant vakrere og praktfullere enn han hadde kunnet tenke seg. Overalt **vrinlet** det av tjenere og slaver og ånden viste ham skattekammeret. Der stod sekker med gull helt opp til taket. Og en **skattmester** forklarte ham hvor mye det var i hver sekk.

krioelde
beheerder van de schat

Da vaktene i sultanens palass åpnet portene om morgenen og så Aladdins slott, ble de så forundret at de slapp det de hadde i hendene og sprang inn i palasset og fortalte hva de hadde sett.

Nyheten løp som en **ild** over slottet. Alle skulle ut og se. Storvesiren skyndte seg å fortelle det til sultanen, som ikke ville tro at det var sant, men skyndte seg ut på balkongen. Og se! – der sto Aladdins nye slott. Det **lyste**¹ og **glimtet**² i solen som en **kjempestor**³ diamant. Minareter og veldige kupler **løftet seg**⁴ mot en blå himmel! Der var deilige hager med store trær og blomster som **anget**¹. Fuglene sang og **springvannene**² **plasket**². Overalt løp slaver travelt fram og tilbake og gjorde alt i **stand** til å ta imot prinsessen.

Samme morgen forlot Aladdin for alltid sitt gamle hjem. Lampen tok han med. Han bar den gjemt under klærne, men siden satte han den i en liten nisje høyt opp under taket i den store salen med de fireogtjue vinduene. Der mente han ingen kunne finne den. Hans mor fulgte med ham til slottet. Hun var kledd i nye og **staselige** klær.

Da de kom til sultanens palass ble de **mottatt** med store **æresbevisninger** og moren ble ført til prinsessens værelse, mens Aladdin ble mottatt av sultanen.

Bryllupet ble feiret med stor prakt. Det var fest over hele byen i mange dager. Musikkorps med fløyter og klarinetter, cymbaler og trommer dro gjennom gatene og spilte. Da kvelden kom ble prinsessen ført til Aladdins nye slott. Ved hennes venstre side gikk Aladdins mor, etter henne fulgte hundre slavinner, hundre soldater og fire hundre unge adelige **pasjer** med **fakler**. Alle byens musikkorps spilte langs den korte veien til Aladdins slott. Toget ble møtt av et enda praktfullere fra Aladdins palass. Med soldater, slavinner, pasjer og musikkorps. Og overalt vrimlet det av mennesker som jublet og ropte på Aladdin og prinsessen.

Neste dag kom sultanen for å se Aladdins slott. Og full av forundring gikk han fra værelse til værelse, men størst var hans **overraskelse** og beundring da han kom til salen med de fireogtjue vinduer med gitter av diamanter, rubiner og smaragder. Han oppdaget at det fireogtjuende vinduet enda manglet gitter og spurte Aladdin hva det skulle bety. Aladdin svarte: "Herre, jeg har med vilje ikke gjort dette vinduet ferdig. Jeg ber deg vise meg den ære å gjøre slottet mitt ferdig. Jeg kan da rose meg av at du har vist meg en gunst."

vuurtje

¹ schitterde; ² glinsterde

³ enorm grote; ⁴ verhieven
zich

¹ een zoete geur verspreidden

² de fonteinen; ³ klaterden
orde

prachtige

ontvangen
eerbetoon

pages
fakkels

verrassing

Sultanen takket og sendte bud etter alle sine juvelerer og alle sine gullsmeder og sa at de skulle gjøre vinduet ferdig så det ble helt likt de andre. De kom og så på vinduet og de ferdige gitrene og de ristet på hodet og hvisket sammen. Til slutt sa den eldste av dem til sultanen: "Du jorderikets behersker , vi ville gjerne gjøre alt for å utføre din befaling , men selv om vi tok ditt eget skattkammer til hjelp finnes det ikke så store og vakre edelstener i hele ditt rike at vi kunne lage et gitter så praktfullt som de treogtjue andre".	juweliers goudsmeden schudden "heerser over het aardrijk" bevel
Sultanen ergret seg, men kunne ikke gjøre stort med det ¹ . Men da Aladdin var blitt alene, tok han lampen frem ² og straks ånden kom, sa han til ham: "Gjør nå ferdig det fireogtjue vinduet så det blir likt de andre."	¹ kon er niet veel aan veranderen; ² haalde ... tevoorschijn
Og da sultanen kom over til slottet igjen for å si at gullsmedene hans ikke kunne lage et slikt gitter, fant han til sin forundring at vinduet alt var i stand og han ropte: "Hvem er du, min sønn, som på få minutter kan utrette mer enn mine juvelerer kan utrette på et helt år?" Og han omfavnet Aladdin og kysset ham mellom øynene og på pannen .	klaar verrichten het voorhoofd
Mens Aladdin levde lykkelig med sin prinsesse, satt den afrikanske trollmannen hundrevis av mil derfra. Han hadde alltid trodd at Aladdin var død, men en dag viste hans trolldomskunster ham at Aladdin levde i rikdom og lykke og var gift med prinsessen. Han sprang opp og ropte rasende: "Den elendige, usle , fattige sønnen av en enda uslere og fattigere skredder! Han må ha oppdaget hemmeligheten med lampen som jeg har lett etter hele mitt liv! Jeg vil heller dø, enn la ham nyte sin lykke i fred."	honderden nietige genieten van
Han brøt straks opp ¹ og bega seg ut ² på den lange reisen fra det fjerne Afrika til den byen i Kina der Aladdin bodde. Der tok han inn på et herberge. Alt neste dag var han ute i byen og spurte etter nytt . Og alle mennesker snakket om Aladdin, om hans rikdom og om hans gavmildhet. Folk viste ham Aladdins slott, verdens største under og trollmannen var ikke i tvil om at det var reist av lampens ånd.	¹ vertrok; ² begaf zich nieuws wonder gebouwd
Han gikk tilbake til herberget og ved hjelp av sine hemmelige kunster, kunne han se at lampen var gjemt på slottet. Og han sa til seg selv: "Jeg skal og må ha fatt	

i den lampen! Ingen i verden skal hindre meg i det! Og har jeg først lampen, skal Aladdin snart være fattigere og elendigere enn da han sprang **gatelangs** som skreddersønn!"

te pakken krijgen

langs de straten

Aladdin var på jakt og skulle være borte i åtte dager. Det fikk trollmannen høre, og han la sin plan. Han gikk til en lampehandler og kjøpte tolv nye **kobberlamper**. Han la dem i en **kurv**, tok kurven under armen og gikk gjennom byen til han kom til Aladdins slott. Da **ga** han **seg til**¹ å rope: "Hvem vil **bytte**² gamle kobberlamper med nye?"

koperen lampen
mand

¹ begon; ² ruilen

Gategutter og folk som **drev omkring** på plassen samlet seg om ham og **gjorde narr av ham**, men trollmannen brydde seg ikke om det. Han ropte enda høyere: "Hvem vil bytte gamle lamper med nye?"

rondsletterden
hielden hem voor de gek

Prinsessen, Bredul Bredur, satt i salen med de fireogtjue vinduene og en av slavinnene stod ved ett av dem. Hun **tok** plutselig **til** å le og prinsessen spurte hva hun lo av. Slavinnen svarte: "Jeg ler av en gal mann som går der nede på plassen og roper at han vil bytte nye kobberlamper mot gamle. Hør, der roper han igjen. Og gateguttene gjør narr av ham."

begon

Alle slavinnene sto nå ved vinduet og så ned og lo. En av dem sa: "La oss få prøve om han virkelig mener hva han sier. Det står en gammel kobberlampe opp i nisjen under taket. Det er aldri noen som bruker den. Kan jeg ikke få lov til å ta den og gå ned og se om den gale mannen virkelig vil gi meg ny for den?"

Prinsessen ga henne **lov**¹ og slavinnen **kløv**² opp og tok ned Aladdins vidunderlige lampe. Hun løp fort ned på gata med den, viste den til trollmannen og spurte om hun kunne få en ny for den. Trollmannens øyne tok til å skinne da han så lampen. Men han **lot som ingenting**¹. Han lot slavinnen **i ro og mak**² få velge seg den nye kobberlampen hun likte best.

¹ toestemming; ² klom

¹ deed alsof er niets aan de
hand was; ² op haar gemak

Folk som sto omkring lo da han **puttet** den gamle lampen under kappen og skyndte seg bort. Han gikk ikke tilbake til herberget, men **snek seg** gjennom **bakgater** og **smaug** til en liten skog utenfor byen. Da det var blitt mørkt, tok han lampen frem og gned den hardt. Marka revnet foran ham og ånden kom opp av

stak

sloop
achterstraatjes

jorden og ropte med høy og sint stemme: "Hva vil du meg? Befal, og jeg lyder. Ønsk, og det du vil ha skal bli gitt deg. Du er min herre og jeg er din slave."

Trollmannen sa: "Flytt straks Aladdins slott **slik det står** til Afrika der jeg bor." Ånden svarte ikke, men **med det samme** var slottet og alle som var i det og trollmannen **med** flyttet mange hundre mil til Afrika.

Da sultanen sto opp neste morgen, gikk han som vanlig ut på balkongen for å glede seg over Aladdins praktfulle slott. Og se! Det var borte! Sultanen **stirret**. Han forsto ingenting. Drømte han? Eller var det **noe i veien**¹ med **synet**²? Han **gned**³ øynene, nei – nei, det var ingenting å se! Slottet er der ikke! Og det kunne ikke ha **rast sammen**, for da måtte det jo ha vært ruiner!

Han ga seg til å rope høyt, og det ble sendt bud etter storvesiren. Han kom så fort han kunne og gikk ut på balkongen der sultanen ennå sto. Sultanen sa: "Hvor er Aladdins slott?" Vesiren stirret. Han gned seg i øynene og skjønnte ingenting. Men han hatet Aladdin fordi han var kommet **i veien for** hans egen sønn og derfor ropte han: "Du jordens herre! Jeg har alltid trodd at det var **trolldom**¹ og **djevelskap**² Aladdin **for med**³. Og nå kan du se at jeg hadde rett!"

Sultanen måtte tro det samme. Han ble rasende og skrek: "Hvor er Aladdin? **Hogg** straks hodet av ham!" Storvesiren sa at Aladdin var på jakt og sultanen ga ordre til at tredve ryttere skulle ri ut og gripe ham og føre ham til sultanen.

Rytterne red Aladdin **i møte**. Da de fant ham, **omringet** de ham og føreren sa: "Prins Aladdin, tro ikke at jeg gjør dette **frivillig**. Sultanen selv har gitt ordre til at du skal gripes og føres frem til ham som en fange. Jeg ber deg huske at jeg bare gjør min tunge plikt."

Aladdin så forundret på rytteren. Han mente det hele måtte være en **misforståelse** og **gjorde ingen motstand**. "Ja, her er jeg!" sa han. "Gjør som det er befalt Dem. Jeg vet at jeg ikke har gjort noe galt."

Rytterne bandt ham og la ham **i lenker**. Slik ble han ført gjennom byen til slottet. Men **ryktet** fløy over hele byen at Aladdin var **fange**. Og folk tok til å strømme

zoals het nu is
meteen

erbij

staarde
¹ iets aan de hand; ² zijn gezichtsvermogen; ³ wreef zich in
ingestort

in de weg van

¹ tovenarij; ² duivelskunen
³ zich mee bezig hield

hak

tegemoet
omsingelden
uit vrije wil

misverstand
verweerde zich niet

boeien
het gerucht
een gevangene

sammen, for han var elsket og **tilbedt** av fattig og rik. De **stimlet**¹ sammen om rytterne og **krevde**² at Aladdin skulle slippes fri og **det var bare så vidt** rytterne nådde slottet med fangen. Der måtte vaktene hjelpe til med å holde tilbake den ville og **oppfissede**¹ **folkemengden**² som hadde **væpnet**³ seg med all slags våpen og ville trenge inn i slottet.

Aladdin ble ført for sultanen som **nektet** å høre på ham og straks ga ordre til at han skulle **halshogges**. **Bøddelen**¹ grep Aladdin, **løste**² lenkene, tok et **dyreskinn**¹ som var **flekket**² av mange **forbryteres**³ blod, **brettet**⁴ det utover gulvet og tvang Aladdin til å **knele**¹ på det. Så **løftet**² bøddelen sverdet, svingte det over hodet og sto klar til å hogge straks sultanen ga tegnet.

Men folkemassen var blitt enda villere og enda mer rasende da ryktet om at Aladdin skulle halshogges spredte seg. Den **overmannet**¹ vaktene, **trampet**² dem ned, stormet porten med høye rop på Aladdin. De fylte slottsgården¹ og ville **trenge**² opp trappene. **Anføreren**³ for soldatene sendte bud inn til storvesiren om at den ikke lenger greide å holde den oppfissede folkemengden tilbake.

Da storvesiren hørte det, og **larmen**¹ **utenfra**² trengte inn i slottet, ble han redd for sitt eget **skinn**, snudde seg til sultanen og sa: "Herre, tenk enda en gang over om det du vil gjøre er klokt. Hele slottsgården er fylt av folk som forlanger at Aladdin skal gis fri. Hender det noe, er jeg redd de stormer slottet og da er det **ute** med oss alle!"

Nå hørte sultanen også det ville **bruset** av den rasende folkemengden. Han ble redd og sa til bøddelen at han skulle stikke sverdet i **sliren** og slippe Aladdin fri. Og han ga ordre til at det skulle ropes ut til folket at Aladdin var **benådet** og at alle kunne gå rolig hjem. Ettersom nyheten bredte seg, trakk mengden seg tilbake under hurrarop for Aladdin. Men en stor væpnet **flokk**, mest ungdom og **dagdrivere**, holdt seg omkring slottet hele dagen.

Aladdin var fri! Han reiste seg fra dyreskinnet, snudde seg mot sultanen og sa: "Når du nå har benådet meg, Herre, så vil jeg gjerne vite hva det er jeg er anklaget

geacht

¹ stroomden; ² eisten
alleen met veel moeite

¹ opgewonden; ² mensen-
massa; ³ gewapend

weigerde

onthoofd worden

¹ de beul; ² maakte ... los

¹ dierenvel; ² bevlekt; ³ van
misdadigers; ⁴ spreidde

¹ knielen; ² tilde ... op

¹ overmanden; ² stampen

¹ binnenplaats; ² zich een weg
banen; ³ de aanvoerder

¹ het lawaai; ² van buiten
vel

gedaan

lawaai

de schede

begenadigd

menigte
lummelaars

for."

Sultanen reiste seg og sa: "Følg meg!" Han førte Aladdin gjennom værelsene og ut på balkongen, **pekte** ned på den tomme plassen og sa: "Kan du si meg hvor ditt slott og min datter er blitt av?"

wees

Aladdin stirret. Slottet var borte! Og med det hans elskede prinsesse og hans mor! Han kunne ikke si ett ord. Og da sultanen rasende gjentok spørsmålet, svarte han med lav stemme: "Herre, jeg ser at slottet er borte, men jeg kan ikke si hvor det er. Dette er ikke min **skyld**."

schuld

"Og min datter," klaget sultanen og rev sine klær **i filler**, "Kan du ikke si hvor min datter er heller? Du må finne henne igjen for meg, ellers så hogger jeg hodet av deg likevel! Aladdin svarte: "Herre, det er **rimelig** at du er sint, men jeg ber deg gi meg **frist** i førti dager. Har jeg ikke **til den tid** brakt deg din datter tilbake, kan du gjøre med meg hva du vil."

aan stukken

billijk
uitstel
binnen die tijd

Sultanen ga ham de førti dages frist. Aladdin skyndte seg ut av slottet. Han slo kappen over hodet for at ingen skulle kjenne ham og han våget ikke å snakke med noen. Det var heller ingen som ønsket å snakke med ham **etter at** det var blitt kjent i byen at slottet og prinsessen var forsvunnet. Noen mente han var en trollmann og hadde fortjent å dø, andre trodde han var gal. Og det var ingen som var villig til å **forsvare** ham lenger. Han skyndte seg gjennom byen og ut på landet. Der streifet han omkring på markene og gjennom skogene langt borte fra **landeveiene**.

nadat

verdedigen

de betreden paden

En kveld kom han til en stor elv. **Fortvilet** kastet han seg ned ved bredden og ropte: "Hvor på jorden, i hvilken verdensdel og i hvilket land skal jeg lete etter prinsessen og slottet? Det kan ikke nytte hvor jeg søker. Det er bedre at jeg gjør ende på min ulykke straks og dreper meg selv før fortvilelsen har **knust** mitt hjerte."

vertwijfeld

verbrijzeld

Han ville kaste seg i elva og **drukne seg**. Men som den **fromme** muselmann han var, ville han be en siste **bønn** først. Han gjorde seg ferdig til bønnen og bøyde seg over elva for å vaske hendene og ansiktet, men **gled** og holdt på å falle i vannet. Han **tok tak i** en gren som hang utover elva. I det samme **gnurte** han ringen han

zichzelf verdrinken
vrome
gebed
gleed uit
greep
wreef

hadde fått i hulen hardt mot grenen og ånden kom opp av jorden og ropte: "Hva vil du meg? Jeg er ringens slave. Befal, og jeg lyder!"

Aladdin sprang opp. Ringen hadde han glemt! Men nå var det håp igjen og han ropte: "Ånden, du har reddet mitt liv en gang før, bring nå slottet og prinsessen og all min rikdom tilbake til meg." Men ånden svarte: "Det du ber om, har jeg ikke makt til å skaffe deg. Jeg er ringens slave, ikke lampens."

Aladdin sa: "Så befaler jeg deg, i ringens navn, straks å bringe meg dit hvor slottet er og **stille** meg like under prinsessens vindu."

I samme øyeblikk følte han hvordan han ble ført gjennom luften, og før han **fikk tenkt seg om**, sto han på en åpen grønn slette i nærheten av en stor by. Foran ham lå slottet. Og han stirret opp mot prinsessens vinduer. Det var mørk natt der ennå, men likevel kjente Aladdin igjen slottet. Alle lys var slukket der oppe. Det var ikke en lyd å høre og han kunne ingenting gjøre før det ble lyst.

Han satte seg til å hvile under et tre mens han **grublet** over hvordan alt kunne henge sammen. Han var ikke i tvil om at ulykken kom av at han hadde vært så uforsiktig å sette den vidunderlige lampen slik at noen kunne **få fatt i** den. Men han kunne ikke forstå hvem det var som kjente dens **makt**. På den afrikanske trollmannen tenkte han ikke. Mens han satt slik og grublet og **lengtet etter**¹ prinsessen, **sovnet**² han og våknet ikke før solen sto opp og det første morgenlyset skinte over slottet og alle fuglene i hagen tok til å synge.

Prinsessen var stått tidlig opp om morgenen og satte seg som hun pleide, full av **sorg** og fortvilelse bort til vinduet og stirret langt ut i det fjerne som hun mente hun var kommet fra. En av slavinnene satt ved siden av henne og **tittet** av og til ut av vinduet. Da fikk hun øye på en ung mann som sto og stirret opp mot slottet. Hun sprang opp, slo hendene sammen og ropte: "Min **herskerinne**, se om du ikke kjenner igjen den unge mannen som står der ute og stirrer opp til oss?"

Prinsessen så ned gjennom **gitteret**, kjente straks Aladdin igjen og falt bevisstløs om. Men straks hun var

plaatsen

erover kon nadenken

piekerde

te pakken krijgen
macht

¹ naar ... verlangde; ² viel ...
in slaap

verdriet

keek

meesteres

het traliewerk

kommet til seg selv, åpnet hun vinduet og **vinket** ned. Aladdin kjente prinsessen igjen, rakte begge armene opp mot henne og ropte navnet hennes. Prinsessen **bøyde** seg fram og ropte: "Skynd deg, jeg skal åpne en **hemmelig** dør, så du kan komme opp!"

Da hun hadde sagt det, lukket hun vinduet igjen. Den hemmelige dørå var like under prinsessens vindu. Slavinnen sprang ned og åpnet den og Aladdin **styrtet** opp trappa, kastet seg ned på gulvet foran prinsessen og gjemte hodet i **fanget** hennes. De gråt av glede og omfavnet hverandre. Og Aladdin sa: "Prinsesse, før du sier noe annet, **bønnfaller** jeg deg ved den høyestes navn, si meg hvor det er blitt av den gamle lampen som jeg gjemte i nisjen i salen med de fireogtjue vinduene.

Prinsessen svarte: "Jeg tenkte nok at ulykken kom av at jeg ikke passet på lampen." Så fortalte hun hvordan lampen var blitt byttet bort og slottet flyttet til Afrika og om den gamle trollmannen som nå hadde lampen og var slottets herre. Aladdin sprang opp og ropte: "Så må det være den samme afrikanske trollmannen som prøvde å drepe meg en gang før! Vet du hvor han gemmer lampen?"

Prinsessen svarte: "Han bærer den alltid på seg gjemt under klærne, jeg vet det for han har tatt den frem og vist meg den og **gjort narr av** meg fordi jeg var så dum den gangen og lot den bytte bort mot en ny." Hun fortalte at trollmannen ville **tvinge** henne til å gifte seg med ham. Og han hadde sagt at sultanen hadde latt Aladdin halshogge. Men hun var fast bestemt på å dø heller enn å gifte seg med den gamle og onde trollmannen.

Aladdin hadde nå en plan ferdig. Han tok farvel med prinsessen og slavinnen **lukket** ham **ut** gjennom den hemmelige dørå. Han gikk inn til byen der ingen kjente ham, men **tok ham for** en fremmed rik kjøpmann. Hos en apoteker kjøpte han et **pulver**¹ med en **gift**² som virket sterkt og fort. Med det gjemt på **brystet**, skyndte han seg tilbake til slottet. Han ga et **avtalt** tegn, den hemmelige dørå ble åpnet og han skyndte seg opp til prinsessens værelse.

Han ga henne pulveret og sa: "Hør her hva du skal gjøre. Ta på deg de vakreste klær og når trollmannen

wuifde

boog

geheime

vloog

schoot

smeek

uitgelachen

dwingen

liet ... naar buiten

dacht dat hij ... was

¹ poeder; ² vergif

zijn borst

afgesproken

kommer, så skal du være vennligere enn før og **late som**¹ du ikke er **bedrøvet**² lenger, men tenker på å gifte deg med ham. Sett frem et **drikkebord**, kast pulveret i vinen uten at han ser det og be ham drikke med deg og **tømme**¹ sitt **beger**² til **bunns**³."

Prinsessen lovet å gjøre som han hadde sagt. Mens Aladdin gjemte seg i et lite værelse ved siden av, lot hun slavinnen hente den vakreste **drakten** hun eide. Med et **belte**¹ av gull **prydet**² med edelstener og et halsbånd av perler så store og skjønne at ingen **dronning** eller sultaninne i hele verden eide **maken**.

Da trollmannen kom inn, reiste prinsessen seg og ba ham ta plass. Trollmannen ble forundret og **forvirret** over prinsessens skjønnhet, drakt og vennlighet. Før hadde hun hver eneste dag **revet seg i håret** og kastet seg på gulvet og **dunket** hodet mot veggen. De klærne hun hadde tatt på seg hadde hun **flerret** med en gang og ikke ett høflig ord hadde hun sagt, bare jamret og klaget. Og nå var hun blid og vennlig og rikt og vakkert kledd. Han spurte forundret hvorfor hun var så annerledes i dag enn hun pleide.

Prinsessen slo øynene ned og sa: "Jeg har tenkt nøye over det du fortalte meg og jeg er sikker på at Aladdin er død. Om jeg gråter aldri så mye, blir han ikke levende igjen. Og jeg kan ikke bruke alle mine dager bare til å **sørge**. Men må jeg leve, hvorfor ikke da gjøre det beste ut av livet og være glad og spise og drikke? Dessuten er du en snill mann og jeg har tenkt mye på det vennlige **tilbudet** ditt."

Den afrikanske trollmannen ble **fra seg** av glede. Han flyttet seg nærmere prinsessen. **Aftensmaten** ble brakt inn og trollmannen spiste med god appetitt. Da de hadde spist, satte slavinnen inn et lite bord med vin og to beger av krystall. De drakk med hverandre. Og prinsessen roste vinen, men da hun satte begeret fra seg, lot hun som hun **kom bort i** det og det falt i gulvet og gikk i stykker. Trollmannen sprang av sted etter et nytt og mens han snudde ryggen til henne, kastet hun pulveret i begeret hans.

Prinsessen fikk et nytt beger vin og sa til trollmannen: "Drikk på min **sunnhet**¹ og drikk som **skikken**² er i mitt land når to elskede drikker sammen. Tøm begeret

¹ doen alsof; ² bedroefd
tafel met drank erop

¹ legen; ² beker; ³ tot op de
bodem

jurk
¹ ceintuur; ² versierd met
koningin
de gelijke ervan

in de war

zich de haren uitgetrokken
geslagen
gescheurd

rouwen

aanbod

buiten zichzelf
het avondeten

stootte tegen

¹ gezondheid; ² het gebruik

til bunns!" Trollmannen så **henrykt** på prinsessen, grep begeret og tømte det. Begeret falt ut av hånden hans, det **rykket i kroppen** og han gled ned fra benken han satt på og var død. Prinsessen åpnet straks døra til værelset der Aladdin sto gjemt. Han sprang inn og de omfavnet hverandre. Han ba henne og slavinnen om å gå til sengs. I morgen skal dere våkne i Kina igjen, sa han.

Da Aladdin var blitt alene, åpnet han den dødes klær, fant lampen og gned den. Straks var ånden der og ropte: "Hva vil du? Befal, og jeg lyder! Ønsk, og det du vil ha skal gis deg! Du er min herre og jeg er din slave."

Aladdin sa: "Du lampens gode ånd, bring slottet mitt og alle som er i det tilbake til Kina og sett det der det sto før." Ånden forsvant. På et øyeblikk var slottet flyttet tilbake til Kina. Og Aladdin hadde bare kjent en svak **risting** da slottet ble løftet og da det ble satt ned igjen.

Sultanen hadde vandret natt og dag **hvileløst** omkring slottet og bare sørget over **tapet** av datteren. Hver morgen gikk han ut på balkongen og stirret på den øde og tomme plassen der Aladdins slott hadde stått. Så gikk han inn igjen og begynte den **rastløse** vandringen fra rom til rom. Ingen våget å **forstyrre** ham og ingen torde snakke til ham.

Også denne morgenen gikk han ut på balkongen da det første dagslyset nådde slottets vinduer. Han var så trett og bedrøvet at han **lente seg mot¹ rekkverket²** uten å se noe. **Morgenskodda¹ lettet²** i det samme og det glimtete og lyste i kupler og minareter.

Med ett våknet sultanen. Han rettet seg opp og stirret. Se, der sto jo Aladdins slott som før! Drømte han, eller hadde alt det onde før bare vært en drøm? Men solen steg høyere og morgenen ble lysere. Han kunne ikke ta feil! Det var Aladdins slott, så praktfullt og mektig som **noensinne¹**! Forvirret av glede og **undring²** sprang han inn, **forlangte¹** hesten sin, **svang seg²** opp på den og red den korte veien over til Aladdins slott.

Aladdin sto i salen med de fireogtjue vinduene og så sultanen komme. Han sprang ned for å ta imot ham og de omfavnet hverandre. Aladdin førte sultanen inn i slottet. Der kom prinsessen og sultanen gråt av glede da han omfavnet henne. Nå kom også Aladdins mor. Den

verrukt

zijn lichaam maakte ongecontroleerde bewegingen

beving

rusteloos
het verlies

rusteloze
storen

¹ leunde tegen; ² het hekken
¹ de ochtendnevel; ² trok op

¹ ooit; ² verwondering
¹ eiste; ² zwaaide zich

gamle kona var nokså **ør**, for i går var hun i Afrika og nå var hun i Kina igjen! Og hun skjønte ingenting!

duizelig

Aladdin fortalte sultanen alt som hadde hendt; om lampens og om ringens ånder og han viste ham den døde trollmannen for at han skulle tro den underlige historien. Han lot trollmannens lik kaste på **søppelhaugen**¹ for at rovdyr og ville fugler kunne **ete**² det. Men sultanen holdt en fest som varte i mange dager. Alle i byen spiste på hans **bekostning**. Byen skinte av fakler og lys og store musikkorps spilte i gatene og i hagene.

¹ de vuilnisbelt; ² opeten

kosten

Mange år senere, da **den allmektige** kalte sultanen til seg, fulgte Aladdin ham på tronen og han og prinsesse Bredul Bredur, hersket i mange år elsket og beundret av sitt folk. De levde i lykke og glede til **han som oppløser alle ømmes bånd**¹ kom til dem. Da måtte de skilles fra denne verden. **Ære være**² den levende som aldri dør og hvis hånd holder nøklene til det som sees og det som ikke sees.

de Almachtige

¹ hij die alle banden van tederheid verbreekt (*bedoeld wordt de dood*); ² ere zij

Inhoud

Inleiding.....	2
Heiamysteriet.....	2
Tor med hammer'n.....	9
Aladdin og den vidunderlige lampen	47
Inhoud.....	78
Colofon.....	78

Colofon

"Heiamysteriet" is een (enigszins bewerkte) tekst van <http://www.skole.trondheim.kommune.no/eberg/8klasse/> en werd weergegeven met toestemming van Elisabeth Rystad.

"Tor med hammer'n" wordt gepubliceerd met toelating van de auteur. De afbeeldingen in de inleiding komen uit hyperlinks op de website <http://www.norron-mytologi.info/>

Voor deze versie van "Aladdin" zie <http://www.vedal.net/eventyr/> De eerste afbeelding komt van Wikipedia; de tweede is van de hand van Walter Crane (1845 – 1915)

Eddy Waumans
 Creuselaan 19
 9880 Aalter
info@littomnor.be
www.littomnor.be